

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

18 maja 2021

nr 37 (LXXVI)

cena: 13 Kč

WIADOMOŚCI
START OGRÓDKÓW
TYLKO W TEORII
STR. 2-3

REGION
Z AMERYKI DO
MEKSYKU...
KARWIŃSKIEGO STR. 5

SPORT
BANK LUBI
DRESZCZOWCE
STR. 9

Konfrontacja z widzem jest najważniejsza

WYDARZENIE: Po długiej przerwie kultura w Republice Czeskiej powoli zaczyna się „odmrażać”. Rządowe decyzje o łagodzeniu epidemicznych ograniczeń pozwalają m.in. ponownie wystąpić przed publicznością aktorom. Nic zatem dziwnego, że wszystkie Sceny Teatru Cieszyńskiego szykują się do wznowienia działalności, a w czerwcu Scena Polska wystawi aż dwa nowe spektakle.

Witold Koźdoń

Od wczoraj możliwe stało się organizowanie imprez kulturalnych „pod gołym niebem” dla 700 siedzących osób. Od przyszłego poniedziałku liczba publiczności ma wzrosnąć do tysiąca, zaś dodatkowo będą mogły zostać otwarte sale teatralne i koncertowe dla 500 gości, przy czym miejsca – zarówno na imprezach plenerowych, jak i wewnątrz – będzie można zająć tylko w połowie.

Na te decyzje czekali m.in. aktorzy Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie. – Dla nas to ogromna zmiana, ponieważ przez ostatni rok graliśmy przy pustej widowni i mamy już tego dosyć. Zwłaszcza komedie gra się bowiem bez widzów bardzo źle – mówi aktorka Sceny Polskiej Małgorzata Pikus. Jak przekonuje, aktorzy cały czas normalnie pracują.

– Cały teatr działa prawie normalnie, bo bez publiczności. Tymczasem dla aktorów to kluczowa kwestia. Konfrontacja z widzem jest dla nas najważniejsza, dlatego bardzo się cieszymy, że powoli wracamy do normalności – stwierdza.

Jako pierwsi, w poniedziałek 31 maja, wystąpią przed publicznością aktorzy Sceny Lalek „Bajka” z czeskim przedstawieniem „Čert a Káča” według Boženy Němcovej. Nietypowo spektakl zostanie wystawiony na świeżym powietrzu, na terenie zielonym za teatrem. 12 czerwca w tym samym miejscu będzie można obejrzeć polską wersję tej bajki, natomiast 5 czerwca Scena Czeska Teatru Cieszyńskiego zaprezentuje przedpremierowo spektakl „Wiśniowy sad” w reżyserii reżysera Petra Kracíka. Dla odmiany Scena Polska planuje w czerwcu dwie premiery.

• Aktorzy Sceny Polskiej podczas prób do spektaklu „Prywatna klinika”.
Fot. ARC Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie

Przez ostatni rok graliśmy przy pustej widowni i mamy już tego dosyć. Zwłaszcza komedie gra się bowiem bez widzów bardzo źle

Małgorzata Pikus, aktorka Sceny Polskiej

– Pokażemy je w reżimie sanitarnym dla pięćdziesięciu procent publiczności. 12 czerwca zagramy komedię „Garderoba damska”, natomiast tydzień później przedpremierowo „Prywatną klinikę” w reżyserii Karola Suszki – zapowiada Bogdan Kokotek,

kierownik artystyczny Sceny Polskiej TC.

„Prywatna klinika” to prze zabawna farsa Johna Chapmana i Dave’a Freemana, w której nie brakuje szalonych zbiegów okoliczności, pomyłonych tożsamości i karykaturalnych sytuacji. Komedią

jest również „Garderoba damska” Arnošta Goldflama. – Damska garderoba to jedno z najważniejszych miejsc w każdym teatrze. To tam się dyskutuje, to tam zapada wiele decyzji – żartuje Joanna Wania, kierownik literacki Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego, dodając,

Zapraszają w reżimie sanitarnym

Wczoraj Teatr Cieszyński rozpoczął sprzedaż biletów m.in. na spektakle Sceny Polskiej „Garderoba damska” (16 czerwca, godz. 17.30), „Klinika prywatna” (19 czerwca, godz. 17.30), „Makbet” (26 czerwca, godz. 20.30, Wzgórze Zamkowe Cieszyn), a także na spektakl Sceny Lalek „Bajka” „Kasia i diabeł” (12 czerwca, godz. 17.00, za teatrem). Bilety można kupować on-line na stronie internetowej teatru lub w kasie na rynku w Czeskim Cieszynie. Można je również nabyć na godzinę przed spektaklem w kasie teatralnej. Kupując bilet – ze względu na możliwość ewentualnego przesłania kontaktów z osobą zakażoną – należy podać swoje dane kontaktowe. Widzowie Teatru Cieszyńskiego muszą też spełnić jeden z trzech warunków: posiadać negatywny wynik testu antygenowego nie starszy niż 72 godziny lub negatywny wynik testu PCR nie starszy niż 7 dni (dzieci do lat 6 nie obowiązują wykonanie testu). Można też posiadać zaświadczenie o zakończeniu szczepienia (co najmniej 14 dni wcześniej) lub zaświadczenia o przechorowaniu COVID-19 (90 dni od przechorowania). Zaświadczenie takie można okazać elektronicznie lub pisemnie. Obowiązuje ponadto nakaz zasłaniania nosa i ust.

że poprzez teatralną garderobę spektakl pozwala spojrzeć na losy czterech aktorek. Przedstawienie powstaje zaś w ramach tzw. Sceny Inicjatywa. – To pomysł, który wyszedł od zespołu i to aktorzy wszystko zorganizowali. Spektakl nie będzie prezentowany w ramach abonamentu, a w czerwcu zostanie wystawiony w naszej nowej teatralnej przestrzeni, czyli tzw. sali B52, w której dawniej miała siedzibę „Bajka”, a po jej przeprowadzce powstała tam sala prób oraz mała, kameralna scena. Jej widownia liczy bodaj sześćdziesiąt miejsc, ale teraz, w reżimie sanitarnym, może być zajęta jedynie ich połowa – dodaje Wania.

Z kolei czerwcowy pokaz komedii „Prywatna klinika” będzie miał charakter przedpremierowy. – Jego oficjalną premierę planujemy natomiast we wrześniu, ponieważ wejście do abonamentu w kolejnym sezonie. Nasi aktorzy przygotowali kilka spektakli, które czekają na prezentację publiczności. Ich oficjalne premiery planujemy już we wrześniu, kiedy – mam nadzieję – będziemy już mogli proponować teatralne abonamenty na kolejny sezon – mówi Joanna Wania. ▲

ZDANIEM... Witolda Koźdonia

kozdon@glos.live

Kiedy po raz ostatni byli Państwo w muzeum? Dziś, w Międzynarodowy Dzień Muzeów, nadarza się dobra okazja, by nadrobić zaległości i obejrzeć jakąś ciekawą wystawę. A możliwości mamy sporo, bo w czasach epidemii koronawirusa zdecydowana większość placówek muzealnych w atrakcyjny sposób udostępnia swe zbiory on-line.

Co ciekawe, majowe święto muzealników ma już całkiem długą tradycję. Ustanowiono je w 1977 r. w Moskwie, a od 1992 r. co roku dzień ten jest obchodzony pod innym hasłem. Tym razem brzmi ono: „Przyszłość muzeów: odzyskaj i wyobraź sobie na nowo”. Faktycznie wydaje się, że wiele placówek muzealnych powinno „wyobrazić siebie na nowo”, zwłaszcza po epidemii koronawirusa, która ogarnęła cały świat i wpłynęła na wiele aspektów naszego życia. Muzea nie były wyjątkiem, a sektor kultury stał się jednym z najbardziej dotkniętych przez COVID-19. Badania wielu międzynarodowych organizacji przedstawiają dziś tragiczną sytuację muzeów i pracujących w nich profesjonalistów. Kryzys jednak stał się również katalizatorem wielu innowacji, w szczególności zwiększył nacisk na cyfryzację czy budowanie nowych form promujących wybrane treści kulturowe. Te procesy już się zaczęły i jest to ważne, ponieważ muzea nadal odgrywają kluczową rolę w tworzeniu i podtrzymywaniu naszej pamięci wspólnotowej. Bez wątplenia są one skutecznymi narzędziami konstruowania opowieści o naszych losach, ale również miejscami, gdzie budowane są wspólnoty. Odzwierciedleniem ich znaczenia jest fakt, że na naszych oczach muzeów nie tylko nie ubywa, ale wciąż powstają nowe. I dzieje się tak nie tylko w Polsce, ale w całej Europie Środkowo-Wschodniej.

Do tego stare placówki są modernizowane, a ich historyczne narracje na nowo analizowane. Ta sytuacja stwarza wiele możliwości, jednocześnie jednak stanowi wyzwanie także dla Polaków żyjących na Zaozliu. Jeżeli bowiem Zaozliacy chcą dalej budować wspólnotę, jeśli chcą być obecni w zbiorowej świadomości Czechów czy Polaków znad Wisły, albo chcą, by ktoś dostrzegł ich w Brukseli, muszą w końcu sami zacząć opowiadać o sobie. Bo na razie robią to za nich inni. ▲

CYTAT NA DZIŚ

Matt Hancock

brytyjski minister zdrowia

●●●
Jest duże prawdopodobieństwo, że szczepionki przeciw COVID-19 skutecznie zapobiegają indyjskiemu wariantowi koronawirusa, ale wśród osób, które nie są zaszczepione, może się on rozprzestrzeniać »jak ogień«

W OBIEKTYWIE...

● W sobotę turyści z PTTS „Beskid Śląski” wybrali się na spacer ze Śmiłowic przez Gutę i Guckie Siodło do Rzeki. Trasa liczyła około 10 km. Dwudziestu czterem „Beskidziokom” towarzyszyła ekipa z TVP Polonia. Kręcone były bowiem ujęcia do odcinka o PTTS „Beskid Śląski” w ramach programu „Przystanek Zaozlie”. Będzie on w całości poświęcony działalności Towarzystwa.

„Zwrot”/Fot. Beata „Indi” Tyrna

DZIŚ...

18

maja 2021

Imieniny obchodzą:

Aleksandra, Eryk, Feliks

Wschód słońca: 4.58

Zachód słońca: 20.26

Do końca roku: 227 dni

(Nie)typowe święta:

Międzynarodowy Dzień Muzeów

Przysłowie:

„Grzmot w maju nie szkodzi, sad dobrze obrodzi”

JUTRO...

19

maja 2021

Imieniny obchodzą:

Iwo, Iwona, Urban

Wschód słońca: 4.57

Zachód słońca: 20.27

Do końca roku: 226 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Mycia

Samochodów

Przysłowie:

„Kto sieje jęczmień na Urbana, będzie pił piwo z dzbana”

POJUTRZE...

20

maja 2021

Imieniny obchodzą:

Bernardyn, Kolumba

Wschód słońca: 4.55

Zachód słońca: 20.28

Do końca roku: 225 dni

(Nie)typowe święta:

Światowy Dzień Pszczół

Przysłowie:

„Gdy Bernard grzmi i deszczy, czerwiec z pogodą, a lipiec z wodą”

POGODA

wtorek

dzień: 13 do 15 °C

noc: 11 do 9 °C

wiatr: 2-4 m/s

środa

dzień: 13 do 14 °C

noc: 11 do 8 °C

wiatr: 2-3 m/s

czwartek

dzień: 13 do 14 °C

noc: 11 do 8 °C

wiatr: 3-5 m/s

Start ogródków

Od poniedziałku w Republice Czeskiej mogą działać ogródki restauracyjne. Wstęp mają jednak tylko goście dysponujący negatywnym testem na COVID-19, certyfikatem o pełnym cyklu szczepień lub zaświadczeniem o przebytej chorobie. Poniedziałkowa deszczowa pogoda w większości miejsc opóźniła start.

Danuta Chlup

Pięknym ogródkiem dysponuje m.in. restauracja „U Jurčika” w Czeskim Cieszynie. Jednak ze względu na pogodę wczoraj nadal sprzedawano tylko dania na wynos.

„Ze względu na brzydką pogodę odkładamy otwarcie. Dzisiaj działa tylko okienko w godzinach 11-14” – można było przeczytać na profilu facebookowym restauracji. Podobne informacje zamieściła w Internecie większość czeskocieszyńskich placówek gastronomicznych. Restauracja „Na Bran-

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

BOGUMIN

Podczas ubiegłotygodniowej wiosennej burzy, jaka przeszła nad naszym regionem, woda zalała ścieżkę rowerową między Pudłowem i Starym Boguminem. W efekcie w ostatnich dniach trasa była nieprzejezdna. Podobna sytuacja miała już miejsce w październiku ubiegłego roku, dlatego urzędnicy z magistratu ostrzegają cyklistów, że próby sforsowania „zatopionego” odcinka mogą skończyć się niebezpiecznym upadkiem. W miejscach, gdzie ścieżka rowerowa jest pokryta błotem, jej nawierzchnia zachowuje się bowiem jak lód. (wik)

się anoni-mowe zarzuty, jednak inspektorzy stwierdzili na miejscu, że prace budowlane prowadzone są zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa pracy. (wik)

KARWINA

Szpital Górniczy jest trzecią placówką medyczną na świecie, która przy operacjach dziecięcej skoliozy korzysta z najnowocześniejszego systemu korekcji kręgosłupa. Zespół karwińskich chirurgów operował w ten sposób dwie dziewczynki w wieku 13 i 14 lat. W obu przypadkach istotne było nie tylko wyprostowanie kręgosłupa, ale także przywrócenie mu właściwej pozycji, a tym samym usunięcie niepożądanych deformacji, m.in. garbu lub asymetrii piersi. System Ennovate, w którego powstaniu znaczącą rolę odegrał kierownik Kliniki Ortopedycznej Szpitala Uniwersyteckiego w Brnie Martin Repko, nie jest jeszcze swobodnie dostępny na rynku narzędzi chirurgicznych. Jego niemiecki pro-

ducent stale go ulepsza we współpracy ze specjalistami z całego świata. (wik)

TRZYNIEC

Od jesieni ubiegłego roku na zboczach Smreczyny na końcu doliny Tyry rośnie ponad tysiąc młodych buków i ponad pięćset młodych jodeł. Nowy las posadzili aktywiści organizacji non-profit ČSOP „Salamandra”, a ich akcję wsparła finansowo Huta Trzyniecka. Łącznie w dolinie pojawiło się 1667 drzewek pochodzących z szkółek leśnych w Koszarzyskach. Genetycznie sadzonki pochodzą z Beskidów, dzięki czemu są dobrze zaadaptowane do lokalnych warunków. Akcja sadzenia nowego lasu, odpornego na współczesne choroby drzew, ma być kontynuowana także w tym sezonie. (wik)

tylko w teorii

dysie” przygotowała dla klientów przynajmniej kilka stolików na zewnątrz – na wszelki wypadek, gdyby ktoś, pomimo niesprzyjającej pogody, jednak się pojawił. Podobnie było w innych miejscowościach.

- Dzisiaj mamy zamknięte, działamy dalej w trybie obiadów na wynos, z możliwością ich rozwozu. Będę otwierała taras w zależności od pogody, informację będę na bieżąco zamieszczała na Facebooku – powiedziała „Głosowi” Ivana Kozerowa, właścicielka

Wyjątek dla dzieci

Klient może zjeść obiad czy też wypić kawę w ogródku restauracyjnym pod warunkiem, że posiada negatywny test na COVID-19 (antygenowy nie starszy niż 72 godziny lub PCR nie starszy niż 7 dni) lub certyfikat o szczepieniu zakończonym przed co najmniej 14 dniami, ewentualnie zaświadczenie o przebyciu COVID-19 w ostatnich 90 dniach. Wyjątek stanowią dzieci do lat sześciu.

restauracji i pensjonatu „Bělá” w Jabłonkowie.

Restauratorzy niemal do samego końca nie wiedzieli, w jaki sposób mają sprawdzać, czy goście dopełnili obowiązku posiadania testu lub innego potwierdzenia. W piątek rząd zdecydował, że personel restauracji nie będzie kontrolował gości – wyrzykowe kontrole może przeprowadzać policja oraz sanepid. Rząd ponadto zrezygnował z zakazu udostępniania gościom połączenia z siecią Wi-Fi. Zakaz ten miał rzekomo zapobiec długiemu przesiadywaniu gości w restauracyjnych ogródkach.

- Cieszę się, że to nie my mamy kontrolować gości. Zresztą nie mamy do tego żadnego prawa – stwierdziła z ulgą restauratorka z Jabłonkowa. ▲

Wiesiu, spoczywaj w pokoju

Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

Trudno w to uwierzyć – zaolziańskie środowisko dziennikarskie i fotograficzne obiegła w niedzielę niespodziewana i smutna wiadomość: zmarł Wiesław Przeczek, fotografik, redaktor prasowy, radiowy i telewizyjny, w przeszłości członek zespołu redakcyjnego „Głosu Ludu”, długoletni współpracownik „Zwrotu”. Miał 60 lat.

Wiesław Przeczek przyszedł na świat 25 września 1960 roku. Od lipca 1985 roku pracował w Zarządzie Głównym PZKO, gdzie był zatrudniony do sierpnia 1990 roku. Karierę dziennikarską rozpoczął w 1990 roku w redakcji „Głosu Ludu”. Współpracował też z polską redakcją Radia Ostrawskiego przy tworzeniu audycji „Luz”. Związany był też z redakcją stonawskiej telewizji regionalnej.

- Zaczęliśmy współpracę, kiedy objęłam stanowisko redaktora naczelnego „Zwrotu” w 2012 roku. I choć z redakcją współpracował jako fotografik, jego praca wychodziła daleko poza te obowiązki. Jak było trzeba, pisał artykuły, redagował teksty innych, przy-

gotowywał filmiki, trzymał rękę na pulsie, wspomagał naszą redakcję na każdym kroku – wspomina redaktor naczelna „Zwrotu” Halina Szczotka.

- Kiedy robił zdjęcia do wywiadów, brał udział w rozmowie redaktora z bohaterem. Wsłuchiwał się w rozmowy i starał się stworzyć zdjęcia, które odzwierciedlały poruszany temat. Okładki z jego zdjęciami były niesamowite – dodaje szefowa „Zwrotu”.

Kochał radio, od początku był wierny radiowej „Trójce”, a po jej „śmierci” uważnie śledził poczynania Radia Nowy Świat i Radia 357. Miał nagranie zerowego wydania Listy Przebojów Programu 3, jeździł do Jarocina, żywo interesował się polską muzyką. W jednej z audycji „U Polaków za Olzą” w PR Katowice wspominał m.in. swoją wizytę na Myśliwieckiej w Warszawie w 1984 roku i późniejsze praktyki, a także spotkania z Markiem Niedźwieckim.

Wiesiu, pamiętamy! Spoczywaj w pokoju! (szb)

W SKRÓCIE...

Motywacyjne klucze

3000 koron dla każdego pracownika zaszczepionego przeciw COVID-19 – ogłosiła spółka górnicza OKD. Dodatek motywacyjny w kopalniach ma poparcie związków zawodowych. Specjalny program motywacyjny wystartował w piątek, bonus będzie wypłacany do końca 2021 roku.

- Chcemy zmotywować naszych pracowników do myślenia o swoim zdrowiu oraz bezpieczeństwie ich rodzin i współpracowników. Ubieganie się o dodatek motywacyjny jest całkowicie dobrowolne, a pracownicy mogą go wykorzystać na przykład na zasłużony odpoczynek, który jest nam wszystkim potrzebny w tych trudnych czasach – poinformowała prezes zarządu OKD Vanda Staňková. Ponadto zaszczepieni pracownicy po upływie 14 dni od szczepienia nie będą podlegali obowiązkowi regularnego testowania w pracy. W spółce OKD, która jest jedynym producentem węgla kamiennego w Czechach, po zwolnieniach pracowników i zamknięciu poszczególnych kopalń i szybów pracuje obecnie 2800 osób. Dodatkowo spółka zatrudnia około 800 osób poprzez firmy zewnętrzne.

Bez testu i kwarantanny

Czesi, którzy są co najmniej 22 dni po pierwszej dawce szczepionki, mogą wrócić z krajów Europy Środkowej i Wschodniej bez konieczności odbycia kwarantanny i wykonania testu – poinformował w piątek szef MSZ Jakub Kulhanek. Od soboty te same warunki obowiązują wracających z podróży do Czech obywateli kilku krajów, w tym Polski.

Pozostałe kraje, z którymi w tej sprawie porozumiały się czeskie władze, to Niemcy, Austria, Węgry i Słowenia. Słowacja ma podjąć decyzję w przyszłym tygodniu. Zdaniem szefa czeskiej dyplomacji jest to raczej formalność. Według Kulhanka podobne rozwiązania, czyli wzajemne uznawanie zaświadczeń o szczepieniach, ma wkrótce być wprowadzone na ważnych dla Czechów kierunkach, czyli w Chorwacji i Grecji.

Kulhanek powiedział dziennikarzom, że Republika Czeska w pełni popiera utworzenie ogólnoeuropejskiego paszportu szczepionkowego w związku z COVID-19, który – jak się zakłada – powinien zostać w pełni wdrożony od 1 lipca 2021 r. Czechy będą od soboty uznawać świadectwa szczepień, niezależnie od rodzaju zastosowanego preparatu. Obecnie jedynym krajem w UE, który już stosuje takie certyfikaty, są Węgry.

Miliony papierosów bez akcyzy

Dzięki współpracy policjantów i celników zatrzymano w regionie karwińskim pięciu mężczyzn, którzy importowali, magazynowali i dystrybuowali papierosy bez akcyzy, będące podróbką zagranicznej marki. W ten sposób uchylali się od płacenia podatku. W piątek poinformowała o tym Daniela Vičková, oficer prasowy Wojewódzkiej Komendy Policji w Ostrawie. Poczynania przestępców śledzili już od grudnia ub. roku pracownicy ostrawskiego wydziału śledczego Generalnej Dyrekcji Ceł. Udało im się zgromadzić dowody świadczące o nielegalnym procederze. Wyniki swej pracy przekazali następnie Wojewódzkiej Komendzie Policji w Ostrawie.

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego zatrzymano pod koniec kwietnia pięciu mężczyzn w wieku od 42 do 62 lat. Policja zarekwirowała ponad 2 mln podróbek papierosów zagranicznej marki nieposiadających akcyzy, gotówkę w wysokości przekraczającej 4 mln koron oraz przedmioty związane z działalnością przestępczą. Policja szacuje, że skarb państwa stracił na nielegalnym procederze 22 mln koron. Całą piątce grozi kara pozbawienia wolności do lat ośmiu. (dc)

28

proc. wyniósł w RC spadek konsumpcji piwa lanego w pierwszym kwartale bieżącego roku w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego.

Oznacza to, że od stycznia do marca br. wypito o 600 tys. hektolitrów mniej złocistego trunku, przy czym należy wziąć pod uwagę, że już rok temu w marcu pandemia COVID-19 pokrzyżowała szyki właścicielom restauracji. Chociaż od wczoraj mogły zacząć działać restauracyjne ogródki, Związek Czeskich Browarów i Słodowni również w tym kwartale nie spodziewa się zawrotnej poprawy w piwnym interesie. (sch)

Najlepsze, co śląskie

Meandry rzeki Odry zostały uznane za największy nieodkryty skarb województwa morawsko-śląskiego. Fot. WMS

Śląsk Cieszyński ma pod względem turystycznym wiele do zaoferowania. Potwierdziły to wyniki wojewódzkiego konkursu na najbardziej atrakcyjne miejsca i inicjatywy turystyczne realizowane na terenie morawsko-śląskiego regionu. Obiekty z naszego terenu zajęły dwa pierwsze i dwa drugie miejsca.

Konkurs odbywał się w pięciu kategoriach. O zwycięstwach trzech z nich decydowali sami zwiedzający, o kolejności w pozostałych dwóch rozstrzygali fachowcy. Za najbardziej światowe miejsce w województwie morawsko-śląskim

publiczność uznała tzw. krzywy kościół św. Piotra z Alkantary, z kolei w kategorii nieodkrytego skarbu najwięcej głosów zdobyły meandry na rzece Odrze w Boguminie. Publiczność doceniła również uroki frysztackiego zamku w śnieżnej szacie, plasując go zaraz na drugiej pozycji po Karlowej Studance w kategorii najbardziej malowniczego miejsca zimą. Z kolei w kategorii najbardziej znaczących przedsięwzięć w branży turystycznej fachowe jury przyznało drugą lokatę centrum dla zwiedzających obwarowania Szańce w Mostach koło Jabłonkowa. (sch)

Przekonać nieprzekonanych

W województwie morawsko-śląskim ruszyła kampania promująca szczepienia przeciwko COVID-19. Stawia na połączeniu dwóch pozornie sprzecznych wyrazów PRO i PROTI (ZA i PRZECIW). Slogany typu „Jestem ZAszczepiony”, „Mam PRZECIWciła” będą się pojawiały na billboardach, ekranach świetlnych, w mediach, w pojazdach komunikacji miejskiej. Kampania pochłonie milion koron, koszty pokryją po połowie województwo morawsko-śląskie i ubezpieczalnia zdrowotna RBP. Kampania ma jeden cel: przekonać nieprzekonanych, aby dali się zaszczepić.

- Abyśmy zyskali odporność zbiorową na nowego koronawirusa, musi się zaszczepić 70 proc. społeczeństwa. Już z historii wiemy, że szczepienia są najbezpieczniejszym sposobem uzyskania długotrwałej odporności. Szczepienia już od końca osiemnastego wieku pomagają

w zwalczaniu śmiertelnych chorób zakaźnych – przypomniatł dziekan Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Ostrawskiego Rastislav Maďar, który jest jedną z twarzy kampanii. Równocześnie starał się rozwiać obawy wielu osób przed skutkami ubocznymi szczepienia przeciwko COVID-19. Przekonywał, że najczęstszą reakcją jest ból w miejscu wkłucia lub jednodniowe złe samopoczucie, w najgorszym wypadku stan przypominający grype.

W kampanii występują m.in. ordynatorka Kliniki Chorób Zakaźnych Szpitala Uniwersyteckiego w Ostrawie Lenka Petroušová, ratownik Petr Jaššo, żeglarz Richard Konkolski oraz aktor Narodowego Teatru Morawsko-Śląskiego Jan Fišar.

W tym tygodniu mogą się rejestrować na szczepienia osoby powyżej 40. roku życia, od przyszłego tygodnia wszyscy mieszkańcy, którzy skończyli 16 lat. (dc)

Projektantka w mundurku

W ślad za poluzowaniem obostrzeń dotyczących zwiedzania muzeów, galerii i zabytków do foyer budynku Kongresu Polaków wracają wystawy. Pierwszą z nich jest ekspozycja poświęcona harcerce i projektantce mody Janinie Górniak z Sibicy. Można ją zwiedzać do 17 czerwca.

• Wystawa o Janinie Górniak prezentuje m.in. jej projekty ubrań.
Fot. BEATA SCHÖNWALD

Beata Schönwald

Janina jest kolejną osobą z rodziny Górniaków, która stała się bohaterką wystawy Ośrodka Dokumentacyjnego Kongresu Polaków. – Po legioniście Władysławie Górniaku, po Franciszku Górniaku, założycielu cegielni w Sibicy oraz jednym z fundatorów Domu Narodowego, jego żonie Marii z domu Boszczyk i ich synu Janie, który przejął zakład i zasłynął m.in. jako fundator cegieł na budowę Polskiej Szkoły Wydziałowej Macierzy Szkolnej im. Antoniego Osuchowskiego w Czeskim Cieszynie, postanowiłem zaprezentować również Janinę. Tym bardziej że w związku z wystawą poświęconą jej ojcu Janowi Górniakowi miałem częściowo zebrany materiał – stwierdza jej

autor, pracownik naukowy ośrodka Marian Steffek.

Janina, często nazywana Niną, żyła krótko, zmarła mając 24 lata. Pomimo to zdążyła zasłynąć jako utalentowana projektantka mody oraz znawczyni tkanin. Urodziła się w 1915 roku jako druga z czworga rodzeństwa. Uczęszczała najpierw do szkoły ludowej w Sibicy, a potem do szkoły wydziałowej w Czeskim Cieszynie. Następnie kształciła się w Szkole Rzemiosł Artystycznych w Wiedniu oraz krakowskiej Państwowej Szkole Sztuk Zdobniczych i Rzemiosła Artystycznego. W tym mieście miała nawet swoje atelier. Rok przed wybuchem wojny wróciła jednak do rodzinnej Sibicy i tam założyła własny warsztat tkactwa artystycznego. Wkrótce jednak jej życie i obiecującą karierę przerwała II wojna światowa. 6 września 1939

roku Janina Górniak razem z narzeczonym wyruszyła po swoje młodsze rodzeństwo przebywające u krewnych w Stanisławowie. Pociąg, którym podróżowali, został zbombardowany przez Niemców w Świlczy pod Rzeszowem. Nina na skutek odniesionych obrażeń zmarła dwa dni później w rzeszowskim szpitalu. Spoczęła na miejscowym cmentarzu. Gdzie dokładnie, nie wiadomo. Jej nazwisko znajduje się jednak na nagrobku jej ojca, który rok później został pochowany na cmentarzu ewangelickim w Cieszynie. Janina Górniak ma też swoją lampę w Uliczce Cieszyńskich Kobiet.

Większość prezentowanych zdjęć oraz cały szereg projektów strojów autorstwa Janiny Górniak udostępniła Ośrodkowi Dokumentacyjnemu jej bratanica Anna Górniak-Świątek. Łącznie zajmują one

Większość prezentowanych zdjęć oraz cały szereg projektów strojów autorstwa Janiny Górniak udostępniła Ośrodkowi Dokumentacyjnemu jej bratanica Anna Górniak-Świątek. Nie brakuje również jej fotografii w mundurku harcerskim, np. jako uczestniczki III Międzynarodowego zlotu Skautów w Arrowe Park w Wielkiej Brytanii

12 plansz i pięć gablot. Są portrety przodków, fotografia 4-letniej Niny w roli Jezuska w bożonarodzeniowych jasełkach, zdjęcie z pierwszej komunii, ale też zdjęcia z czeskoszyńskiej wydziałówki, ze szkoły w Wiedniu oraz z wycieczek do Rzymu, Palermo, Wenecji czy w Alpy. Nie brakuje również jej fotografii w mundurku harcerskim, np. jako uczestniczki III Międzynarodowego zlotu Skautów w Arrowe Park w Wielkiej Brytanii oraz zdjęcia harcerki ze zgrupowania przed zlotem harcerskim w Spale na terenie cegielni Górniaków.

Janina Górniak zapisała się jednak w pamięci głównie jako projektantka.

– W 1939 roku brała udział w prestiżowej wystawie Świat Kobiety w Warszawie. Jej stoisko, którego zdjęcie można obejrzeć również na

naszej wystawie, zebrało przychylne recenzje. Np. „Kronika Polski i Świata” pisała tak o „młodej artystce – malarce z Zaolzia, pannie Janinie Górniakównie, która sama pilnuje swoich interesów, nie bojąc się konkurencji sąsiedniego Żyrardowa i Milanówka”: „Artystycznie udrapowane tkaniny przyciągają oczyma cudownie dobranych barw. (...) Wraz z siostrą wyrabia tkaniny przewyższające pomysłowością najmodniejsze materiały paryskie. Młoda artystka dostarcza również projektów dyktatorowi mody paryskiej, firmie Rodier, której modele rozchodzą się po całej Europie” – cytuję Marian Steffek.

Te modele, zarówno uwiecznione na zdjęciach, jak i na rysunkach, są właśnie tym, co czyni najnowszą wystawę w Kongresie jeszcze bardziej atrakcyjną. ▲

Polsko-słowacki duet z Berlina

Galeria Miasta Trzyna w Domu Kultury „Trisia” wznowiła działalność. Zaprasza na wystawę dwóch młodych artystek – Polki i Słowaczki, które tworzą razem w Berlinie.

– Bardzo się cieszę, że trzyniecka galeria ponownie została otwarta dla zwiedzających i że oferuje wystawę o międzynarodowym znaczeniu. Wystawiając prace dwóch cenionych autorek, kontynuujemy nasze dążenia do prezentowania w Trzynie współczesnej sztuki na wysokim poziomie, także w utrudnionych warunkach pandemicznych – skomentowała inaugurację kuratorka galerii Katarína Klusowa.

„One Knot After Another” to instalacja artystyczna Julii Gryboś i Barbory Zentkowej, które aktualnie żyją i tworzą w stolicy Niemiec. Poznały się natomiast w pracowni malarskiej Uniwersytetu Ostrawskiego, gdzie ukończyły studia licencjackie. Studia magisterskie kontynuowały razem w Brnie.

• Wystawa Julii Gryboś i Barbory Zentkowej
Fot. Biblioteka Trzyniec

Instalacja wystawiona w Trzynie powstała dla galerii w Bratisławie, a równocześnie jest kontynuacją wystawy poruszającej temat bankructwa w praskim Karlin Studios. Autorki wykorzystały w tym projekcie materiał z recyklingu oraz elementy wyposażenia zlikwidowanych sklepów. Łącząc je z ręcznie farbowanymi włóknami i tkaninami, stworzyły specyficzną wizję struktur społeczno-ekonomicznych i mechanizmów rynkowych w dzisiejszym społeczeństwie.

Wystawę można oglądać do 11 czerwca, wstęp jest bezpłatny. Szczegółowe informacje są dostępne na www.galerietrinec.cz.

(dc)

Tuba zakopana na 50 lat

Pół wieku temu, dokładnie 15 maja 1971 roku, Ministerstwo Oświaty i Szkolnictwa Wyższego powołało Filię Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, wówczas pod nazwą Wyższe Studium Nauczycielskie (WSN).

Z okazji jubileuszu powstała specjalna, okolicznościowa strona internetowa, na której znajdziemy informacje zarówno o historii cieszyńskiej Filii UŚ, jak i o inicjatywach wpisujących się w obchody jubileuszu. Związane z jubileuszem wydarzenia trwać będą cały rok.

Z uwagi na panującą obecnie sytuację i wciąż niepewną przyszłość większość z nich odbywać się będzie on-line – w mediach społecznościowych, a także na kanale UŚ TV. W planie jest także organizacja wystawy zainstalowanej w przestrzeni publicznej.

Pierwszym z wydarzeń w ramach obchodów jubileuszu 50-lecia Kampusu Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie było zakopanie kapsuły czasu, posadzenie jubileuszowego drzewa oraz oddanie do użytku altanki, co miało miejsce 12 maja.

Jubileuszowe drzewo posadzono przed Wydziałem Sztuki i Nauk o

• Pierwszym z wydarzeń w ramach obchodów jubileuszu 50-lecia Kampusu Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie było zakopanie kapsuły czasu.
Fot. Beata „Indi” Tyrna

Edukacji. W zakopanej w tym dniu kapsule czasu znalazły się artefakty i pamiątki wybrane przez poszczególne instytuty, przedstawicieli władz oraz studentów wydziału. Jak zapowiedziały władze wydziału, tubę będzie można otworzyć dopiero 15 maja 2071 roku.

Altana, która stanęła na terenie kampusu, wzorowana jest na

cieszyńskiej rotundzie – tej ze Wzgórza Zamkowego i banknotu 20-złotowego. – Ażurowa konstrukcja z czasem porośnie bluszczem zimozielonym i stworzy uroczy zakątek wypoczynkowy uniwersyteckiego kampusu – informuje rzecznik prasowy UŚ Jacek Szymik-Kozaczko

„Zwrot”

Z Ameryki do Meksyku... karwińskiego

Sobotnia akcja sprzątania starego cmentarza ewangelickiego w Karwinie-Kopalniach była już dwudziestą pierwszą z kolei. Wszystko zaczęło się w 2017 roku, a od tego czasu w porządkowaniu tego miejsca wzięło w sumie udział ok. 250 osób. Wspólne sprzątanie łączy Polaków, Czechów, a nawet... Amerykanów.

• Amerykanin Robert Wright (z lewej) nigdy nie był w prawdziwym Meksyku, w sobotę po raz pierwszy wybrał się do tego karwińskiego. Na zdj. razem z Władysławem Molendą.

• Jan Szymanik porządkuje zbiorową mogiłę górników, którzy zginęli w katastrofie górniczej KWK „Gabriela”.

• Sobotnia akcja przyciągnęła grupę 30 osób w różnym wieku.

• Wolontariusze i przedstawiciele parafii ewangelickiej w Karwinie-Frysztacie mają w planie zabezpieczenie i konserwację kaplicy cmentarnej z 1906 roku.

Zdjęcia: SZYMON BRANDYS, MAREK KONIECZNY

Szymon Brandys

W tym roku prace porządkowe odbyły się już trzykrotnie w kwietniu. Majowa akcja przyciągnęła grupę 30 osób w różnym wieku, które zajęły się wycinając drzewa w dziecięcej części cmentarza zajmującej około 1/4 całego terenu. W cięższych pracach pomogli karwińscy strażacy, pozostałe między wolontariuszy rozdzielił organizator akcji Stanisław Kołek, który w wolnym czasie zajmuje się przywracaniem pamięci zapomnianym miejscom na Zaolziu. – Kiedy odkryliśmy ten cmentarz, był tutaj las, a kaplicy nie było w ogóle widać. Do naszej braci kufowej z Beerclubu dołączyły później rodziny, których przodkowie są tutaj pogrzebani, a także pasjonaci historii – wyjaśnia. Do tych ostatnich należą między innymi osoby zrzeszone w grupie „Miłośnicy Karwiny 2 – kolonii Meksyk”.

– Urodziłem się na Słowacji, ale 50 lat mieszkam w Karwinie. Założyłem grupę facebookową, fotografuję, chodzę tutaj na spacer z rodziną i sprzątam – mówi Vladimír Valent, który umieszcza w internecie zdjęcia stare i nowe. – Robię takie fotograficzne zestawienia, bardzo mnie to interesuje. Miejsca takie jak te odkrywa ostatnio coraz więcej osób – dodaje.

Stary cmentarz ewangelicki znajduje się na odludziu. Trudno tam trafić, najlepiej wpisać w GPS współrzędne 49.8250931N, 18.4668561E (w Google Maps wystarczy kod: RFF8+XQ Karwina).

– Kiedyś było tu 20-tysięczne miasto, dziś w tej dzielnicy na stałe mieszka ok. 20-30 osób. To miejsce wymarłe, ale cmentarz się ostał – domy można wyburzyć, ale na zrównanie grobów z ziemią rodziny się nie zgodzą – dodaje Kołek.

Poza rękami do pracy potrzebne są środki na renowację. Z tego powodu powstało Stowarzyszenie

„Olza Pro”, które – jak dodaje Kołek – udało się właśnie zarejestrować w czeskich urzędach. Grupa pasjonatów teraz już oficjalnie może się ubiegać o dotacje. Mają w planie wysłanie wniosków do polskich organizacji zajmujących się ratowaniem starych cmentarzy.

Ten karwiński ma duże znaczenie dla polskiej społeczności na Zaolziu. Działkę pod cmentarz ufundował przed 118 laty kurator orłowski zboru Józef Kraina wraz z żoną Ewą (nazywany był nieformalnie „na Krainówce”). Na większości pomników widnieją polskie nazwiska. Na skutek szkód górniczych w 1976 roku ostatecznie zaniechano pochówków i cmentarz został zamknięty.

Właścicielem tego miejsca jest Zbór Śląskiego Kościoła Ewangelickiego Augsburskiego Wyznania w Karwinie-Frysztacie. – Cieszymy się z inicjatywy wolontariuszy, którzy troszczą się o to miejsce. Spotykamy się, omawiamy strate-

gię działań razem z przedstawicielami parafii – wyjaśnia proboszcz parafii Emil Macura i zdradza najnowsze plany, do których należą: umieszczenie tablic informacyjnych przy grobach o szczególnym znaczeniu oraz na kaplicy, a także konserwacja tej ostatniej. – Chcemy ją uchronić od całkowitego zawalenia i zapewnić bezpieczeństwo odwiedzającym – dodaje.

Cmentarz znajduje się w Karwinie-Kopalniach przy ul. Partyzantów, oddzielającej w przeszłości dzielnicę Meksyk i Nowy Jork. W tym kontekście symboliczna okazuje się sobotnia pomoc Roberta Wrighta, Amerykanina pochodzącego z Cincinnati. – Nie byłem nigdy w prawdziwym Meksyku, ale jestem teraz w tym karwińskim – uśmiecha się znad sterty gałęzi. – Dowiedziałem się o tej akcji od kolegi z Czeskiego Cieszyna, gdzie teraz mieszkam. Chciałem po prostu pomóc. Czytałem trochę o tym miejscu, sam pracuję w Karwinie i interesuję się tym regionem –

wyjaśnia. Kilka metrów od niego ścięte gałęzie porządkuje Henryk Cachel, który uczestniczy w akcjach sprzątania od samego początku. – Ja tu mieszkałem. Tutaj niedaleko było moje przedszkole. Dzięki temu, że tu jestem, przypominam sobie młodość – wspomina.

Po raz pierwszy z kolei do akcji dołączył Władysław Molenda. – Kawałek za drogą mieszkał mój pradziadek Sylwester, dlatego tutaj jestem. To świetna inicjatywa, byle tylko nasz zapał nie zgasł – mówi „Głosowi”, podkreślając, że Starą Karwinę zna już tylko ze zdjęć.

W sobotnie przedpołudnie poza pracami porządkowymi udało się także zainstalować dwujęzyczną tablicę informacyjną z fotografiami przy mogile zbiorowej górników, którzy zginęli w katastrofie w kopalni Gabriela w 1924 roku.

Wolontariusze planują w maju jeszcze jedną taką akcję. Jest jeszcze sporo do zrobienia. ▲

NASZE RODY /65/

Michael Morys-Twarowski

Demel

Demlowie w drugiej połowie XIX wieku byli najważniejszą rodziną w Cieszynie. Nawet Rynek zmienił nazwę na plac Demla.

W Cieszynie od XVII wieku mieszkało kilka rodzin tego nazwiska. Prawdopodobnie większość wywodziła się ze Śląska Opawskiego.

Demlowie po raz pierwszy

W 1684 roku prawa miejskie Cieszyna przyjął Jerzy Demel, płatnerz. W małżeństwie z Anną miał syna Franciszka, urodzonego w 1690 roku. Historyk Barbara Polocz-kowa tak ich opisała: „Ojciec Jerzy i syn Franciszek Demlowie byli z zawodu kołodziejami, z charakteru zaś byli grubianinami i pieniaczami”.

Franciszek był wójtem Górnego Przedmieścia, ale urzędował w takim stylu, że obywatele zwrócili się do cieszyńskiego sądu z prośbą, aby pozbawić go tej godności. Sąd nie czuł się władny do podjęcia takiej decyzji, ale dał Demlowi 6 tygodni na poprawę relacji ze współmieszkańcami.

Jeśli chodzi o życie rodzinne wójta, to 4 września 1713 roku ożenił się z Zuzanną Golezowską. Narzeczoną była w zaawansowanej ciąży, już dziesięć dni później w cieszyńskich metrykach odnotowano chrzest ich córki Elżbiety Julianny.

Przypuszczalnie córką Jerzego i siostrą Franciszka była Helena Demel z Cieszyna, która w maju 1723 roku poślubiła Andrzeja Kleina, murarza z Opawy.

Demlowie po raz kolejny

W szóstym tomie metryk ślubów parafii pw. św. Marii Magdaleny w Cieszynie, obejmującym lata 1746-1784, pojawiają się przedstawiciele innych linii rodu Demlów. 20 stycznia 1751 roku w Cieszynie brał ślub Paweł Demel, syn Augustyna, katolika „ex Vogstadt ex Ducatu Oppaviensi”, czyli z Bilowca (Wagstadt) na Śląsku Opawskim. Jego żoną została Magdalena Swohoda, katoliczka.

Z kolei 13 października 1772 roku w związek małżeński wstąpił Jakub „Demla”, krawiec, syn Jakuba „Demla alias Kuchtzik”. Już rok później przy okazji chrztu syna, Franciszka Piotra, występuje pod nazwiskiem Demel.

Z Kaczyc do Hondurasu Brytyjskiego

Protoplastą najstawniejszej rodziny Demlów z Cieszyna był Antoni (1793-1865). Urodził się w Opawie jako syn Józefa Wincentego, piernikarza i Marii Antonii Anny z domu Oberhauser. Ukończył studia prawnicze i osiedlił się w Cieszynie, gdzie pracował jako adwokat. Dochody musiał osiągać niezłe, skoro kupił pałac Larichów (obecnie siedziba Muzeum Śląska Cieszyńskiego).

W 1822 roku ożenił się z Amalią Schmidt, córką austriackiego ofi-

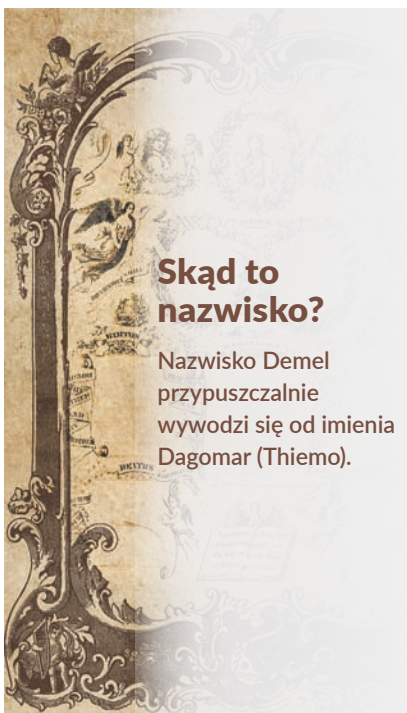
• Jan Demel, burmistrz Cieszyna.
Fot. R. Heinrich

cera. Spośród ich synów Teodor w 1857 roku kupił dobra ziemskie w Kaczycach Górnych, później wyjechał do Hondurasu Brytyjskiego (obecnie Belize). Z kolei August (1826-1892) zrobił karierę w armii austriackiej. W poświęconej mu notce pośmiertnej „Kurier Lwowski” przypominał, że „Pisał wiele o sprawach wojskowych, a jego studia wyszły przed 2 lata zwróciły uwagę Moltkego, który wyraził się o nich bardzo pochlebnie”.

Wieloletni burmistrz Cieszyna

Z Cieszynem pozostał związany inny syn Antoniego Demla, Jan Nepomucen (1825-1892). Ukończył studia prawnicze na Uniwersytecie Wiedeńskim. Mocno zaangażował się w życie polityczne w czasie Wiosny Ludów. Kiedy jednak nadeszły czasy reakcji w monarchii Habsburgów, musiał emigrować i ukrywać się pod fałszywym nazwiskiem w Saksonii. Wtedy zapewne nikt nie przeczuwał, jak wielką karierę zrobi ten emigrant. Sytuacja polityczna w Austrii uległa zmianie, nadeszła odwilż, a Demel mógł otworzyć kancelarię adwokacką w rodzinnym mieście. W 1861 roku został wybrany burmistrzem Cieszyna i z krótką przerwą pełnił ten urząd ponad trzy dekady. Był dobrym włodarzem miasta, doprowadził m.in. do wybudowania gazowni na przedmieściu Kamieniec. Miarą jego popularności wśród cieszyńskich elit jest fakt, że regularnie wybierano go posłem do Sejmu Krajowego w Opawie i Rady Państwa w Wiedniu. Oprócz tego w 1882 roku otrzymał honorowe obywatelstwo miasta, a w 1885 roku zmieniona nazwę Rynku na plac Demla.

Demel był czwartym burmistrzem Cieszyna, który został podniesiony do stanu szlacheckiego – za ratowanie miasta w czasie pruskiej okupacji w 1866 roku, kiedy grożono mu chłostą. Demel zdał wtedy polityczny egzamin i uratował przed wysadzeniem most na Olzie. Sam wyróżniony skomentował to słowami: „Die Preussen wolten mich schlagen, der Kaiser hat mich wirklich geschlagen - zum Ritter” (Prusacy chcieli mnie bić, cesarz wybił mnie prawdziwie – na rycerza). Przybrał predykat „von Elswehr”, którego używali również jego potomkowie.

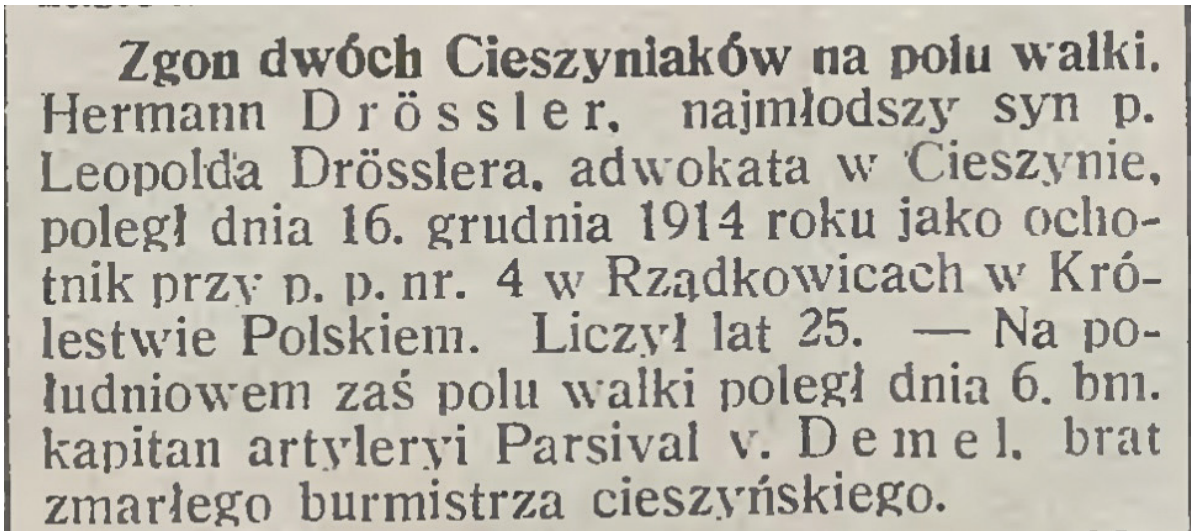

Skąd to nazwisko?

Nazwisko Demel przypuszczalnie wywodzi się od imienia Dagomar (Thiemo).

• Metryka chrztu Jana Demla, urodzonego w 1825 roku (Parafia rzymskokatolicka pw. św. Marii Magdaleny w Cieszynie).

• Informacja o śmierci Percivala Demla w „Dzienniku Cieszyńskim” w numerze z 14 lutego 1915 roku (Śląska Biblioteka Cyfrowa).

Wiedeńskie kariery synów cieszyńskiego burmistrza

Jan Demel był katolikiem, ale jego obie żony były protestantkami. W 1853 roku poślubił Franciszkę (Fanny) Kłapsię (1828-1879), córkę cieszyńskiego pastora, a w 1885 roku Teresę Herminę Friedrich (1863-1927), córkę profesora w gimnazjum ewangelickim.

Spośród jego synów trzech zrobiło kariery w stołecznym Wiedniu. Harold (1858-1921) pracował w Ministerstwie Handlu, Bruno (1867-1910) w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, a Jan (Hans) (1886-1951) został dyrektorem działu egiptologiczne-

go i orientalnego Muzeum Historii Sztuki. Jeśli chodzi o pozostałych, to Percival (Percy) był kapitanem artylerii i wedle relacji prasowych poległ w 1915 roku. Z innych źródeł wynika, że chodziło o słowo „poległ” w szerokim tego słowa znaczeniu, bo zmarł na tyfus. Najmłodszy Randolph zginął młodo w czasie wycieczki w Alpy. W Cieszynie pozostał tylko najstarszy z braci, Leonard.

Jaki ojciec, taki syn

Leonard Demel (1856-1915) pod wieloma względami skopiował drogę zawodową ojca: był adwokatem, burmistrzem Cieszyna i posłem do Rady Państwa w Wiedniu. Miał spore zasługi na rzecz rozwoju miasta (tramwaj,

wodociąg, rzeźnia, pływalnia). Politycznie związał się z niemieckimi liberałami, ale daleko mu do radykalizmu.

O Demlach można pisać długo, bo też nie brakuje materiałów. Córka Leonarda, Edith Schmettan (1890-1968), w 1931 roku wydała powieść „Die Sieben Kinder des Pastors Kattenschlag”, w której przedstawiła swoją cieszyńską ojczyznę i najbliższych (nazwiska są zmienione, ale łatwo się zorientować, kto jest kim). Kuzyn Leonarda, Włodimir Demel, w okresie międzywojennym opracował dzieje rodu, a w 1978 roku to niepublikowane opracowanie wyzyskał genealog Hans Hugo Weber, publikując obszerny artykuł na temat Demlów. ▲

Witold Koźdoń

Obiekty, którymi zarządzam, znajdują się współcześnie w dwóch różnych państwach, natomiast kiedyś funkcjonowały w obrębie jednego miasta, które nazywało się Oderberg. Chcemy o tym przypomnieć, zwłaszcza że do ubiegłego roku granica na Odrze była czysto umowną. Postępowała przygraniczna integracja, niestety rok 2020 cofnął ten proces. Mimo to uważamy, że nadal warto szukać tego, co nas łączy, a nie dzieli – mówi Adrian Wowra, przedsiębiorca z Chałupka, który od sześciu lat prowadzi w Starym Boguminie Hotel pod Zielonym Dębem.

Hotel pod Zielonym Dębem mieści się w za- bytkowej kamienicy przy rynku. Kiedyś znaj- dowała się tam przydrożna gospoda, w której nocował ponoć sam król Jan III Sobieski w drodze pod Wiedeń. W 1907 r. obiekt został przebudowany w stylu secesyjnym. Dawniej odbywały się w nim bale miejskie i huczne przyjęcia, z czasem jednak stracił swój splendor. Na przełomie XX i XXI wieku podupadał i niszczał. W końcu miasto wyremontowało za- bytkowy gmach, który po renowacji ponownie stanowi architektoniczną perełkę. Przedsię- biorca z Chałupka trafił zaś do niego przypad- kiem.

– Przez lata moi rodzice prowadzili Zame- czek w Chałupkach. To po polskiej stronie, ale w linii prostej zaledwie około 300 metrów. Podczas rodzinnych uroczystości spacerowaliśmy więc do Starego Bogumina, by na ryneczku napić się piwa. I wówczas podziwia- liśmy ten budynek, smucąc się jednocześnie, że niszczeje – wspomina Adrian Wowra, doda- jąc, że z władzami Bogumina skontaktował go wójt przygranicznych Krzyżanowic. – Włoda- rze miasta sondowali możliwości współpracy, a ponieważ pracowałem u mnie wówczas kolega, który znał branżę, a w dodatku mówił po cze- sku, stwierdziłem, że spróbujemy. Przystąpi- liśmy do przetargu i wygraliśmy go, choć trzeba

POLSKI BIZNES (101)

Hotel, który łączy dwa śląskie brzegi

pamiętać, że w tamtym czasie z czeskiej per- spektywy Stary Bogumin był trochę końcem świata. Trzeba było sporo wyobraźni, by do- strzec piękno i potencjał tego miejsca – prze- konuje.

Śląski przedsiębiorca podjął jednak wyzwa- nie. Dziś jego niewielki hotel ma trzy gwiazd- ki i nawiązuje do tradycji dawnego gościńca. – Przed epidemią w naszych jedenastu poko- jach nocowali głównie biznesmeni załatwiają- cy sprawy w okolicy. Inną grupę stanowili go- ście „tranzytowi” jadący na południe Europy z północnej Polski i krajów bałtyckich. Kolejną grupą byli goście weselni oraz goście naszego spa. Natomiast pobytów typowo turystycz- nych mieliśmy stosunkowo mało – mówi.

Bogumiński hotel posiada restaurację, któ- ra w tygodniu proponuje wszystkim menu dnia, a w weekendy obsługuje wielu gości z Polski. Z kolei w piwnicach działa unikatowe piwne spa. Hotel, wspólnie z miejscowym mi- nibrowarem, stworzył bowiem rzemieślnicze piwo Oderberg. Innym ważnym filarem jego działalności jest organizacja imprez. – Hotel to olbrzymi gmach. Liczy ponad 2100 me- trów kwadratowych i generuje wielkie koszty, choćby ogrzewania. Nawet więc jeśli hotel i re- stauracja byłyby non stop pełne, pozwoliłoby to może wyjść nam na zero. Jeśli zaś chcemy cokolwiek zarobić, potrzebne są nam duże imprezy. Zwłaszcza, że dysponujemy piękną secesyjną salą balową, która mieści nawet 180 osób. Odbywają się w niej imprezy komercyj- ne: wesela, przyjęcia, bale czy sylwestry, ale i wydarzenia niekomercyjne, na przykład koncerty muzyczne. Organizuje je powołane przez nas do życia Stowarzyszenie Kulturalne „Oderberg” – mówi Adrian Wowra.

Jego firma długo była jednak „pod kre- ską”. Dopiero w 2019 r. udało się wypracować pierwszy zysk. Niestety trzy miesiące później pojawił się koronawirus. – Epidemia podcięła nam skrzydła. To było ciężkie doświadczenie głównie dlatego, że na początku lockdownu nie było wiadomo, co dalej. Z drugiej strony

Adrian Wowra prowadzi bogumiński hotel od sześciu lat. Fot. ARC

dobrze, że wszystko wydarzyło się w 2020 r., bo wcześniej nie mielibyśmy żadnej rezerwy, dzięki której mogliśmy przetrwać kilka naj- gorszych miesięcy i pewnie byłby to koniec tej historii – wspomina Adrian Wowra.

Podczas tegorocznej powtórki lockdownu Hotel pod Zielonym Dębem nie został nato- miast całkowicie zamknięty. Zatrzymują się w nim goście podróżujący służbowo, a restaura- cja sprzedaje dania na wynos. – Postanowili- śmy robić to, co jest dozwolone, choć patrząc na rachunek ekonomiczny bardziej opłacało się zamknąć obiekt. Chcieliśmy jednak, by morale naszej załogi nie upadło i by ludzie mo- gli pracować – tłumaczy przedsiębiorca, który przekonuje, że dziś jest optymistą. – Wiosna 2020 roku to był szok i jedna wielka niewiado- ma. Braliśmy pod uwagę najczarniejsze scena- riusze. Wtedy powiedziałem sobie, że jeśli uda się przetrwać ten czas, nie będę już narzekał. Obecnie nasze straty nadal są duże, ale pienią-

Kwestionariusz firmowy

Rok założenia: 2015
Branża: hotelarsko-gastronomiczna
Liczba pracowników: 28
Kontakt:
Plac Wolności 37
Stary Bogumin 735 81
Tel. +420 733 744 484, +48 731 002 239
Mail.: hotel@podzelenym.cz,
www.podzelenym.cz

dze da się odrobić. Ważne natomiast, że w zde- cydowanej większości zatrzymaliśmy załogę i powoli przygotowujemy się do powrotu do normalności – mówi Adrian Wowra. ▲

GROSZ DO GROSZA

Henryka Bittmar

Przybywa cyberataków i ich ofiar

Od początku pandemii syste- matycznie rośnie liczba osób, które na co dzień korzystają z usług sklepów internetowych i systemu bankowości internetowej. Równocześnie gwałtownie przybywa też niestety prób cyberataków – jeżeli porównać pierwszy kwartał roku bieżącego z analogicznym okresem roku poprzedniego, zanotowano ich w naszym kraju prawie dziewięć razy więcej. Cóż, nie jest tajemnicą, że wraz z rozwojem nowych technolo- gii i z powiększającą się liczbą ich aktywnych użytkowników przyby- wa też oszustów i złodziei. Próbują oni z lepszym lub gorszym skut- kiem różnych sposobów, aby na przykład dostać się na nasze konta bankowe i wykraść oszczędności. Ale nie tylko to jest ich celem.

Hakerzy próbują...

Do najważniejszych zagrożeń in- ternetowych należy tzw. vishing. Jest to próba wyłudzenia ważnych, wrażliwych danych poprzez rozmo- wy telefoniczne. Oszuści po prostu dzwonią do ludzi, podając się np. za przedstawicieli banku. Opowia- dają o próbie włamania na nasze konto i o potrzebie wprowadzenia

dodatkowych zabezpieczeń. Aby ochronić swoje oszczędności, mu- simy podać przez telefon dane do- stępowe i przesłać wygenerowany kod SMS. To wszystko zaś pozwoli potem złodziejom włamać się na nasze konto, ukraść oszczędności i zmienić zabezpieczenia. Wyłudzać wrażliwe dane można też poprzez tzw. phishing. Hakerzy próbują wte- dy uzyskać dostęp do komputera, podszywając się pod zaufane osoby i instytucje i przysyłając fałszywe e-maile. Użytkownikowi grozi m.in. bezpowrotna utrata plików lub nie- stabilna praca systemu.

Moment zaskoczenia

Ktoś zada sobie pytanie, dlaczego ciągle dajemy się na to nabrać, skoro np. wielokrotnie czytaliśmy, że bank nigdy nie przesyła nikomu e-maili ani SMS-ów z żądaniem wrażliwych danych, haseł czy PIN-ów. Odpo- wiedź zdaje się być prosta: Przede wszystkim dlatego, że oszuści wy- korzystują moment zaskoczenia. Wzbudzają poczucie zagrożenia, są przy tym bardzo przekonujący. No i próbują zmusić nas do natychmia- stowego podejmowania decyzji. A my jesteśmy często święcie przekonani, że wiadomość przekazuje nam wiarygodna instytucja, np. bank. Najprostszy sposób, jak się bronić w takiej sytuacji, to sprawdzanie. Jeżeli ktoś w telefonie przedstawi się jako pracownik jakiejś instytucji, wystarczy się rozłączyć i samemu skontaktować się z oficjalną infolin- nią, aby zweryfikować dzwoniącego.

Zasady bezpiecznego działania w sieci

- Nigdy nie należy otwierać e-ma- ili od podejrzanych nadawców. Mogą to być wiadomości prze- słane z zagranicznej domeny, napisane w niedbały sposób, z licznymi błędami gramatycznymi. Nie należy klikać w linki ani otwierać załączników znajdujących się w takich mailach.
- Aby czuć się w sieci w miarę bezpiecznie, należy w jak naj- większym stopniu utrudnić cy- berprzestępcom rozszyfrowanie haseł np. do systemu banko- wości elektronicznej, poczty, routera czy sieci Wi-Fi. Warto pamiętać, aby nie używać tych samych loginów i haseł w róż- nych miejscach sieci. Hakerowi niewątpliwie więcej czasu zaj-

mie rozszyfrowanie haseł skła- dających się z wielu znaków i liczb oraz symboli specjalnych.

- Bezpieczeństwo w Internecie zależy od tego, jak często aktu- alizujemy system operacyjny, oprogramowanie antywiruso- we, a także wszystkie zainsta- lowane aplikacje. Dzięki takim aktualizacjom możliwe jest usuwanie luk w zabezpiecze- niach.
- Kiedy kończymy pracę, nie za- pominać o wylogowaniu się z serwisów, z których już nie będziemy korzystać.
- Poufne dane należy podawać jedynie na stronach posiadają- cych certyfikat SSL.
- W przypadku bankowości in- ternetowej ważna jest dwuetapowa weryfikacja danych, czyli wpisa- nie po zalogowaniu dodatkowo jeszcze kodu przesłanego na numer naszego telefonu.
- W wyniku działań cyberprze- stępców można bezpowrotnie utracić wszystkie dane zapi- sywane na dysku komputera. Dlatego warto pamiętać o sys- tematycznym wykonywaniu kopii zapasowych. Trzeba je

przechowywać na zewnętrz- nych nośnikach danych.

- Każdemu przyda się dobry pa- kiet antywirusowy. Jeżeli nie jest to konieczne, nie należy łączyć się z Internetem poprzez publiczne ogólnodostępne sie- ci Wi-Fi. W żadnym wypadku nie należy podawać w takiej sytuacji wrażliwych danych ani logować się do systemów ban- kowości elektronicznej.
- Tylko legalnie działające opro- gramowanie jest bieżąco udo- skonale przez producentów. W wyniku aktualizacji mogą być usuwane luki w bezpieczeń- stwie systemu, co z kolei utrud- nia hakerom przeprowadzanie cyberataków.
- Zanim otworzymy plik otrzy- many na płycie CD, pendrive czy innym zewnętrznym nośni- ku, przeskanujmy go progra- mem antywirusowym. Pozwoli to uniknąć infekcji komputera np. niebezpiecznym koniem trojańskim czy innym szkodli- wym oprogramowaniem.
- Chronić trzeba nie tylko kom- puter, ale także inne urządze- nia – np. tablet czy smartfon. ▲

SPORT

WEEKENDOWY SERWIS
PIŁKARSKI

Na czeskich boiskach piłkarskich trwa odliczanie do końca sezonu. W spokojnej atmosferze może już dokończyć sezon mistrz Fortuna Ligi, Slavia Praga, który w niedzielny wieczór zremisował w Edenie 1:1 z Karwiną. Wiele wskazuje na to, że z walki o drugie miejsce zrezygnował Jablonec, co cieszy piłkarzy Sparty Praga. Żałoba natomiast zapanowała w Bielsku-Białej. Z polskiej ekstraklasy spada Podbeskidzie Bielsko-Biała. Mistrzem została Legia Warszawa, a królem strzelców czeski napastnik Tomáš Pekhart.

Janusz Bittmar

FORTUNA LIGA

SLAVIA PRAGA –

MFK KARWINA 1:1

Do przerwy: 1:0. Bramki: 40. Holeš – 85. Čmelík. **Karwina:** Neuman – Pereira (45. Siniawskij), Eduardo, Šindelář, Dramé, Bartošák – Čmelík, Jean Mangabeira (79. Jursa), Herc, Mikuš (79. Zych) – Tavares (31. Qose).

Pierwszoligowi piłkarze w niedzielę wywalczyli historyczny punkt we wzajemnych starciach ze Slavią Praga, licząc statystyki meczów wyjazdowych. Zabrakło kontuzjowanego Michala Papadopulosa, ale świetnie zagrał Lukáš Čmelík. To był w zasadzie jego mecz. – Podchodziliśmy do tego spotkania z pokorą, ale zarazem zdawaliśmy sobie sprawę z tego, że każdy rywal, nawet Slavia, jest do ogrania. Remis traktujemy w kategoriach sukcesu – stwierdził bohater spotkania. Słowacki na-

pastnik w 85. minucie wykorzystał moment nieuwagi praskich defensorów, włączył swój „turbo bieg” i po solowym rajdzie nie dał szans Kolářowi w bramce Slavii.

Trener Karwiny Jozef Weber zgotował Slavii kilka niespodzianek w wyjściowym składzie swej drużyny. W bramce pojawił się Vladimír Neuman, w ataku zamiast kontuzjowanego Papadopulosa rozpoczął spotkanie Brazylijczyk Rafael Tavares, a wspomniany wyżej Čmelík zagrał w pierwszej połowie na fланse pomocy. – Strzeliłem wprawdzie bramkę na wagę remisu, ale dla mnie głównym bohaterem meczu był Neuman. Bez jego rewelacyjnych interwencji bylibyśmy w Edenie bez szans na korzystny wynik – zaznaczył Čmelík.

Do końca sezonu pozostały jeszcze dwie kolejki. Karwiniacy w najbliższą niedzielę zmierzą się u siebie z Teplicami, ale znacznie bardziej medialny będzie zaplanowany na sobotę 29 maja derbowy pojedynek z Banikiem Ostrawa w Witkowicach. Po nim zgasimy światło sezonu 2020/2021, miejmy

nadzieję, że ostatniego zaliczonego w dziwnych, pandemicznych warunkach.

BANIK OSTRAVA
– FC ZLIN 4:2

Do przerwy: 2:0. Bramki: 2. Tetour, 33. i 82. Zajíc, 72. Buchta – 52. Martínez García, 54. Hlinka. **Ostrawa:** Laštůvka – Ndefe, Pokorný, Stronati, Fleišman – Buchta (83. Fillo), Kaloč, Kuzmanović (88. Holzer), Tetour (88. Šmiga), Sor (65. de Azevedo) – Zajíc (88. O. Šašinka).

W bramkostrzelnym spotkaniu zaistniał zwłaszcza strzelec dwóch bramek dla Banika, napastnik Tomáš Zajíc, który w pełni ożył dopiero w końcówce sezonu. – Kibicom ten mecz musiał się spodobać. W Fortuna Lidze, nastawionej na defensywę, sześć goli nie zdarza się często – stwierdził trener Banika Ondřej Smetana.

Lokaty: 1. Slavia Praga 82, 2. Sparta Praga 68, 3. Jablonec 65,... 8. Ostrawa 48, 12. Karwina 35 pkt. **W nast. kolejce:** Karwina – Teplice (niedz., 17.00), Viktoria Pilzno – Ostrawa (niedz., 17.00).

FNL

TRZYNIEC –

PROŠCIEJÓW 1:2

Do przerwy: 0:1. Bramki: 54. Weber – 11. Koudelka, 83. Zlatohlávek. CZK: 77. Habusta (T). **Trzyniec:** Adamuška – Bedecs (46. Janoščin), Gáč, Foltyn – Omasta, Weber, Habusta, Hýbl – Celba (46. Stáňa), Cienčala (70. Javůrek) – Nieslaník (55. Attah).

Na losach meczu zaważyła czerwona kartka dla Habusty, po której gospodarze stracili przewagę w desancie powietrznym, a także jednego piłkarza na boisku. – Nie zaliczyliśmy wcale słabego spotkania, wręcz przeciwnie. Po prostu szczęście uśmiechnęło się w końcówce meczu do Prošciejowa – skomentował zawody Tomasz Jakus, drugi trener Trzynieca. W 83. minucie trzynieccy obrońcy nie upilnowali Zlatohlávky, który rykoszetem, po rzucie rożnym, zapewnił hanackiej drużynie komplet punktów z Lešnej.

Lokaty: 1. Hradec Kr. 56, 2. Lišeň 45, 3. Prošciejów 42,... 10. Trzyniec 29 pkt. **W nast. kolejce:** Trzyniec – Blansko (sob., 15.00).

PKO BP EKSTRAKLASA

LEGIA WARSZAWA

– PODBESKIDZIE

BIELSKO-BIAŁA 1:0

Do przerwy: 1:0. Bramka: 25. Lopes. Podbeskidzie: Peškovič – Modelski, Janicki, Rundić, Mamić (67. Miakushko), Tulio, Bieroński (46. Sitek), Hora, Niepsu (60. Biliński), Wilson (46. Sitek), Roginić (67. Danielak).

Podbeskidzie przegrało mecz o wszystko, ale tak na dobrą sprawę losy tego sezonu zostały rozstrzygnięte już wcześniej – w bardzo nieudanej jesiennej części. Wszystko wskazuje na to, że z Góralami w letniej przerwie pożegna się nie tylko doradca działu sportowego Jan Nezmar, ale też wielu piłkarzy. Mistrz ekstraklasy przesądził o zwycięstwie już w pierwszej połowie po bramce Lopesa.

Lokaty: 1. Legia Warszawa 64, 2. Częstochowa 59, 3. P. Szczecin 52,... 6. Piast Gliwice 42, 10. Górnik Zabrze 37, 16. P. Bielsko-Biała 25 pkt.

● Tak świętuje bramkę Lukáš Čmelík.
Fot. mfkkarvina

40 bramek
Lewandowskiego. Jest moc!

Robert Lewandowski przeszedł do historii. Polski napastnik Bayernu Monachium zrównał się z legendarnym Gerdem Muellerem w liczbie strzelonych bramek w jednym sezonie Bundesligi, ustanawiając nową poprzeczkę – dla siebie i pozostałych snajperów. Czy teraz 40 zdobytych bramek będzie normą? Zobaczmy wkrótce, albowiem „Lewy” nie powiedział jeszcze ostatniego słowa i w najbliższej kolejce może jeszcze poprawić swój czyn.

– Dla mnie to duża nobilitacja, że znalazłem się w towarzystwie Gerda Muellera. Ten jego wy-

czyn z sezonu 1971/1972 był niesamowity i wciąż nie mogę uwierzyć, że również mi się udało strzelić 40 bramek – stwierdził Lewandowski. Polak zdobył 40. bramkę w sezonie w pojedynku z Freiburgiem, zremisowanym przez Bayern 2:2. Następnie pokazał specjalnie przygotowaną na tę okazję koszulkę z napisem „4EVER GERD” (Na zawsze Gerd). Niestety informacja o wyczynie Lewandowskiego nie dotrze do Muellera, który choruje na Alzheimera i przebywa obecnie w domu opieki.

– Gerd zawsze zastanawiał się, dlaczego nikt go jeszcze nie dogonił. Cekał na kogoś, kto

w końcu przekroczy granicę 40 goli. Mawiał: Mają tyle miejsca, mają wiele okazji i nie strzelają. Gerd nie byłby zazdrosny. Nie narzekałby, gdyby stracił rekord. Wręcz przeciwnie, byłby pierwszym, który by pogratulował i powiedział: dobra robota – skomentowała żona Muellera pościg polskiego piłkarza za rekordem Bundesligi. Należy dodać, że aktualna forma Lewandowskiego dobrze wróży przed zbliżającymi się mistrzostwami Europy. (jb)

● „Lewy” zrównał się z Muellerem.
Fot. PZPN

Tylko wielkie mistrzynie potrafią wygrywać turnieje jak Iga Świątek

Wojciech Fibak,
były znakomity polski tenisista

Banik lubi dreszczowce

Piłkarze ręczni Banika Karwina zwyciężyli w pierwszym finałowym meczu Strabag Rail Ekstraligi z Pilznem 27:26. Kibice gospodarzy musieli jednak zamówić sobie leki na uspokojenie.

● Zapowiada się zacięty finał. Fot. hcb-karwina

Janusz Bittmar

Wszystko wskazuje na to, że finałowa seria play off ekstraligi będzie równie zacięta, jak walki półfinałowe z udziałem szczypiornistów Banika Karwina. To tylko pokazuje, że czołówka ekstraligi jest bardzo wyrównana, a Banik w roli faworyta z nikim nie będzie miał łatwej przeprawy.

– Pilzno znalazło się na naszej finałowej liście życzeń, bo pałamy chęcią rewanżu za ostatni przegrany finał z 2019 roku – powiedział „Głosowi” Marek Michalisko, dyrektor sportowy HCB Karwina. Zawodnikom Banika nie zabrakło w niedzielę motywacji, w innych elementach gry tak wesoło już jednak nie było. Błędy techniczne, słaba skuteczność Banika w ofensywie dodały skrzydeł rywalowi, który w drugiej połowie nerwowego spotkania prowadził już 25:23.

– To były kluczowe chwile spotkania, na całe szczęście również gracze Pilzna popełniali błędy i nie wytrzymali z presją do końca – skomentował spotkanie szkoleniowiec Banika Michal Bruna.

Szczypiornicy Pilzna w całym meczu pilnowali zwłaszcza dwóch karwińskich zawodników – Vojtěcha Patzela i Dominika Soláka. Patzel, który przed sezonem w roli gwiazdora trafił nad Olzę z Dukli Praga, miał z obrońcami Talentu ciężką przeprawę, grając w niedzielę poniżej oczekiwań swoich i całego karwińskiego zespołu. Solák też rozegrał już w tym sezonie znacznie lepsze pojedynki, w niedzielę

130

widzów obejrzało niedzielny finałowy pojedynek pomiędzy Karwiną a Pilznem. To ostrożny powrót kibiców na trybuny w zadaszonych obiektach sportowych

jednak oprócz łokci rywała zmagając się również z własnym problemem zdrowotnym – kontuzjowanym lewym kolanem. – Bez środków medycznych Dominik nie byłby w stanie dograć tego meczu do końca – zdradził Bruna. Solák po przerwie medycznej wrócił na parkiet z konkretnymi wskazówkami, jak zagrać w końcowych minutach, jakie są słabe strony rywała. Wpadł na boisko w roli klasycznego dżokera, przechylając szalę zwycięstwa na stronę gospodarzy.

– Przegraliśmy z Karwiną pierwsze spotkanie, ale na pewno nie powiedzieliśmy jeszcze ostatniego słowa. Chcemy wygrać u siebie, nie

I FINAŁ STRABAG RAIL EKSTRALIGI HCB KARWINA – TALENT PILZNO 27:26

Do przerwy: 16:14. Stan serii: 1:0.
Karwina: Marjanović, Mokroš 1 – Solák 10, Jan Užek 3, Skalický 4/1, Nedoma 1, Patzel 5/1, S. Młotek 2, Urbański, Růža, Nantl 1, Široký, Noworyta, Plaček, Franc, Gromyko.
Pilzno: Šmíd, Herajt – Vinkelhöfer, Škvařil 9, Tonar 3, Šindelář 2, Douda 1, Stehlík 2, Šafránek, Nejdla 8, Režnický 1, Linhart, Wildt, Říha, Sedlák, Kaplan.

ma zresztą innej opcji – stwierdził trener Pilzna Petr Štochl. Analizując mocne i słabe punkty gry obu zespołów, warto podkreślić, że po raz pierwszy w całej fazie pucharowej to przeciwnik Banika posiada znacznie mocniejszą ławkę rezerwowych. Zwłaszcza na pozycji rozgrywającego drużyna Pilzna ma świetnych dublerów, co ekipa Petra Štochla potwierdziła zresztą w niedzielę na parkiecie w Karwinie. Pozycja Milana Škvařila w zespole jest niepodważalna, ale w pierwszym finale zabłysnął niespodziewanie inny rozgrywający – Tomáš Nejdla. 188 cm wzrostu, zwinność i cwaniactwo – to wszystko atuty, na które defensywa Banika z największym trudem znalazła antidotum. Wygrana różnicą jednej bramki, po „one man show” Nejdla, dobitnie to potwierdza.

Jak będzie w drugim finałowym starciu? O tym przekonamy się jutro w Pilźnie. Początek meczu o godz. 18.00, bezpośrednia transmisja w stacji ČT Sport. ▲

Koncert Igi Świątek

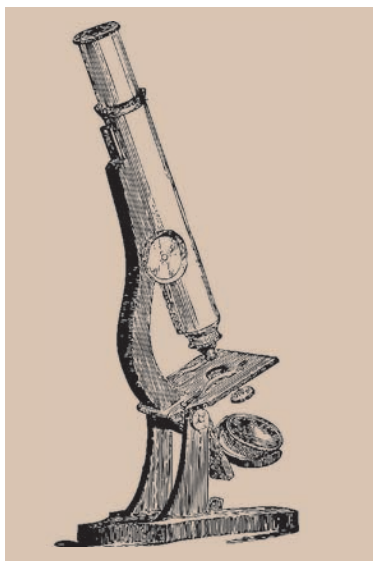

● Iga Świątek melduje znakomitą formę. Fot. ARC

Forma Igi Świątek przed zbliżającym się wielkoszlemowym turniejem French Open robi wrażenie! Polka od niedzieli świętuje efektowne zwycięstwo nad Czeską Karoliną Plíškovą, którą w finale turnieju WTA na kortach ceglanych w Rzymie pokonała w dwóch setach, bez straty gema 6:0, 6:0. Iga Świątek dzięki wygranej w Rzymie w poniedziałkowym rankingu WTA awansowała na najlepsze w karierze 10. miejsce. Do tej pory najwyższą sklasyfikowaną polską tenisistką była Agnieszka Radwańska. W czasach największej sławy „Aga” plasowała się na znakomitym drugim miejscu. Przypomnijmy, Iga Świątek na przełomie maja i czerwca będzie broniła w Paryżu zwycięstwa w French Open na kortach Rolanda Garrosa.

(jb)

RETROSKOP

Henryk Kasperczak, urodzony w 1946 roku w Zabrze trener piłkarski, który w swojej karierze selekcjoner od zawsze marzył o prowadzeniu drużyny narodowej Polski, ale jak na razie swoich marzeń nie zrealizował, był bohaterem ubiegłotygodniowego pytania w naszej retro-sekcji.

Raz na cztery tygodnie do jednego z Was trafi voucher o wartości 500 koron do sieci sklepów Sportisimo. Tym razem szczęście uśmiechnęło się do Zofii Ziemiańskiej z Jastrzębia-Zdroju. Nagroda jest do odbioru w sekretariacie redakcji, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyn – w ponie-

działki, środy i czwartki do godz. 14.00.

PYTANIE NR 56

Przed nami kolejna odsłona retro-zabawy w roli głównej z polskim sportowcem. Tym razem podejście będzie nieco trudniejsze, ale na mecie na pewno jak zawsze zrobi się wesoło. Pytanie dotyczy „tajemniczej” bohaterki na zdjęciu. Dla ułatwienia dodam, że to 17-krotna mistrzyni Polski w chodzie, trzykrotna uczestniczka igrzysk olimpijskich (Barcelona 1992, Atlanta 1996, Sydney 2000).

Na odpowiedzi czekam do najbliższej niedzieli pod adresem e-mailowym: bittmar@glos.live. (jb)

Fot. ARC

INFORMATOR

TKB na żywo

Po zeszłorocznej internetowej odsłonie Tydzień Kultury Beskidzkiej wraca na estrady. Według organizatorów, wszystko wskazuje na to, że gros tegorocznego, 58. festiwalu będą stanowić jak zwykle plenerowe koncerty zespołów folklorystycznych w Wiśle, Szczyrku, Żywcu, Makowie Podhalańskim, Oświęcimiu czy Ujsołach. Występy mają się odbyć na żywo przed publicznością, z zachowaniem obowiązków obywatelskich.

W tym roku TKB rozpocznie się nieco wcześniej niż zwykle i potrwa od soboty 24 lipca do niedzieli 1 sierpnia. Koncertom mają towarzyszyć jarmarki, warsztaty, wystawy, pokaz strojów ludowych i

inne atrakcje. Obecnie trwają intensywne prace nad programem. Udział zgłosiło już ponad 70 polskich zespołów.

Międzynarodowe Spotkania Folklorystyczne odbywające się w ramach TKB zostały bowiem przełożone na następny rok ze względu na panującą sytuację epidemiczną. Nie zabraknie natomiast konkursowego przeglądu. W Żywcu zostanie przeprowadzona kolejna, 52. edycja Festiwalu Folkloru Górali Polskich.

(sch)

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.30.

POLSKIE AUDYCJE: po-pt. godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzinec 105,3 MHz.

RADIO KATOWICE: „U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

PTTS „BŚ” – Zaprasza 19. 5. na spacer po Karwinie-Starym Mieście. Wędrowkę rozpoczynamy w Karwinie na dworcu kolejowym o godz. 9.10, przechodzimy na Rynek, skąd od fontanny o godz. 9.30 wyruszamy przez park w kierunku Olzy i wzdłuż niej dotrzemy do Starego Miasta. Spacer zakończymy ponownie na dworcu kolejowym (około 4 km) lub idąc przez Olszyny (8 km). Kierownik Leo Osuchowski, tel. 605 783 338.

▲ W tym roku ponownie z przyczyn od nas niezależnych musimy zrezygnować z zaplanowanego na 23. 5. Ogniska na Osówkach – rajdu pieszego i rowerowego zakończonego festynem rodzinnym. Proponujemy jednak wycieczkę po trasie: Boconowice – Mała Kikula – Łomna Dolna 9 km (3 godz.). Zakończymy ją w ogrodzie przy Domu MK PZKO w Łomnej Dolnej, przy ognisku i opiekaniu parówek. Parówki i chleb własne, na miejscu można zamówić piwo, wodę, kawę i herbatę. Kierownik Zbyszek Piegza, Tel. 724 027 883.

OFERTA PRACY

FIRMA ZNANA I CENIONA w dziedzinie gier i zabawek społecznościowych poszukuje pracownika na HPP jako przedstawiciela handlowego. Więcej informacji o rekrutacji po wysłaniu CV na e-mail: kancelar@pygmalino.cz. GŁ-296

OFERTY

MALOWANIE DACHÓW i płotów, skrobanie, 3 x lakier, 140 kc/m2 z farbą. Balicki, tel. 732 383 700. GŁ-160

WYSTAWY

KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33, Cz. Cieszyn: do 17. 6. wystawa pt. „Janina

Górniak, harcerka i projektantka mody”. Czynna od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00.

ZARZĄD GŁÓWNY PZKO, ul. Strzelnicza 28 korytarz wejściowy, Cz. Cieszyn: do 4. 6. wystawa pt. „Joachim Lelewel i jego dorobek naukowy”. Czynna w godzinach otwarcia budynku.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, ul. Główna 15: do 28. 7. wystawa pt. „100 lat Czeskiego Cieszyna”. Czynna: wt-nie: w godz. 9.00-17.00; nie: w godz. 13.00-17.00.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie-Żywocicach, Padlých hr-**

dinů 220/47A: do 31. 8. wystawa pt. „Wiklina, słoma”. Czynna we wtorek w godz. 8.00-16.00.

GALERIA MIASTA TRZYŃCA, DK „TRISIA”, nám. Svobody 526: do 11. 6. wystawy Julii Gryboš i Barbory Zentkowej pt. „One Knot After Another”. Czynna: po-pt: w godz. 9.00-17.00, so i nie: w godz. 14.00-17.00.

MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ i MIASTA TRZYŃCA, DUŽA GALERIA, Frýdecká 387: do 24. 9. wystawa pt. „Historia jednego miasta”. Czynna: wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

ŻYCZENIA

*Matka to dar od Boga,
która kocha i kochać nas będzie.
Bo miłość matki, to głębina morza,
czysta jak kryształ, piękna jako zorza.
Tak wzniosła, że jej nikt pojąć nie może,
czymże być musi Twoja miłość Boże.
Byś nam żyła jak najdłużej,
zdrowie zawsze niech Ci służy,
szczęście ciągle niech Ci sprzyja,
a co złe niech Cię omija.
Niech Cię błogosławi Bóg
i prowadzi najlepszą z dróg,
gdzie nie spotkasz trosk i bólu,
wszystkiego najlepszego nasza mamo.*

Dnia 18 maja obchodził zamek urodziny 95 lat

PANI HELENA KALETOWA

z Gutów

Dużo zdrowia i błogosławieństwa Bożego życzą syn Jan z żoną Franciszką i całą rodziną. GŁ-295

Z szacunkiem, uśmiechem i sentymentem – poprzez pola, obwody i objętości – do naszej nauczycielki i wychowawczynie

pani MARTY KAIM

serdeczne gratulacje z okazji urodzin
kierują wychowankowie klasy z lat 1966-1970

GŁ-297

W niedzielę świętowała swój zamek jubileusz życiowy nasza Wychowawczyni, wspaniała Pedagog wielkiego serca

Szanowna Pani MARTA KAIM

Wiązanek najserdeczniejszych gratulacji i życzeń wszelkiej pomyślności, w dalszych latach zdrowia nieustającego, uśmiechu promiennego. Niech Panią dobry los obdarzy wszystkim, o czym tylko Pani marzy.

Uczniowie klasy 9b 1958-1962

GŁ-298

WSPOMNIENIA

...nie umiera ten, kto trwa w pamięci żywych...

Dnia 19 maja minie pięta rocznica śmierci naszego Kochanego

śp. inż. GUSTAW GUŃKI

O chwilę cichych wspomnień proszą: żona Iwona oraz synowie Leszek i Gustaw z rodzinami.

GŁ-304

De Vries Group
Debt collection services

+420 226 281 001
info@devriesgroup.cz
www.devriesgroup.cz
Jankovcova 2a, 170 00 Praha 7

PRACOWNIK CENTRUM OBSŁUGI KLIENTA & WINDYKACJI / KIEROWNIK WINDYKACJI

Jesteśmy szybko rozwijającą się firmą windykacyjną z siedzibą w Republice Czeskiej i poszukujemy ambitnych koleżanek lub kolegów z Zaolzia, którzy po gruntownym przeszkoleniu w RC pomogą nam odbudować zespół windykacji w Polsce, a później nim zarządzać.

Opis stanowiska pracy – pracownik:

- ✓ Obsługa klientów poprzez call center i windykacja należności z produktów finansowych
- ✓ Windykacja telefoniczna, pisemna i prowadzona drogą komunikacji elektronicznej
- ✓ Kontakt z klientami zalegającymi z zapłatą i przygotowywanie umów o ratach
- ✓ Zarządzanie i koordynacja harmonogramów płatności, przekazów pocztowych i przelewów
- ✓ Bieżąca archiwizacja dokumentów

Opis stanowiska pracy – kierownik:

- ✓ Na wstępie przeszkolenie i staż na stanowisku windykatora
- ✓ Współpraca z zarządem przy rekrutacji nowych członków zespołu, ich szkoleniu i wdrażaniu
- ✓ Odpowiedzialność za personalny i operacyjny skład biura, zaplecze techniczne i organizacyjne
- ✓ Kontakt z dostawcami usług technologicznych i wsparciem w RC i w Polsce
- ✓ Reporting do zarządu i zleciodawców
- ✓ Koordynacja następnych akcji z kancelarią prawną i windykatorami terenowymi

Czego oczekujemy?

- ✓ Komunikacyjność oraz umiejętności negocjacyjne
- ✓ Biegła komunikacja w słowie i piśmie w języku polskim i czeskim
- ✓ Odpowiedzialność, uczciwość i niekaralność
- ✓ Zdolność szybkiej reakcji i elastyczność
- ✓ Przyjemne usposobienie i profesjonalizm
- ✓ Umiejętności organizacyjne oraz sposobność pracy w zespole
- ✓ Znajomość pracy z komputerem
- ✓ Wiedza w zakresie kredytu konsumenckiego i finansów mile widziana
- ✓ Doświadczenie w obsłudze klienta mile widziane

Co oferujemy?

- ✓ Szkolenie i edukacja
- ✓ Zaplecze firmy międzynarodowej
- ✓ Przyjemne środowisko pracy w Bielsku-Białej i częściowy home office
- ✓ Możliwość samorealizacji i rozwoju osobistego
- ✓ Zdobycie doświadczenia w perspektywicznej dziedzinie pracy
- ✓ Progresywne wynagrodzenie odpowiadające zajmowanemu stanowisku
- ✓ Po przeszkoleniu szeroka paleta firmowych benefitów

**Kontakt: rekrutacja@devriesgroup.pl,
tel: + 420 226 281 011**

GŁ-290

„Głos” jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury RC, Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach zadania publicznego dotyczącego pomocy Polonii i Polakom za granicą

MINISTERSTVO KULTURY

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie

POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA”

„Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów”.

Głos

GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZEŚKIEJ

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Witold Koźdoń, kozdon@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Foto-reporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratorom prowadzi Česká pošta, s.p., oddělení periodického tisku, Olšanská 38-9, 225 99 Praha 3. Zamówienia: www.periodik.cz, e-mail: postabo.prstc@post.cz • Reklamacje tel. 800 300 302 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a.s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS

WSPOMNIENIA

*Kto kochał – nie zapomni,
kto znał – niechaj wspomni.*
Dnia 19 maja 2021 obchodziłaby
91. urodziny nasza Kochana
śp. ANNA MIZIOWA
z Nydku
zaś 24 maja minie 8. rocznica śmierci
Jej Męża

śp. JÓZEFA MIZI
O modlitwę i chwilę wspomnień prosi córka z rodziną.
GŁ-285

NEKROLOGI

*Śpieszmy się kochać ludzi,
tak szybko odchodzą...*
Ks. Jan Twardowski
W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszyst-
kich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 15
maja 2021 zmarł w wieku 60 lat nasz Ukochany Mąż,
Brat, Szwagier, Wujek i Kuzyn
śp. WIESŁAW PRZECZEK
zamieszkały w Nawsiu pod nr. 705
Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w czwartek dnia
20. 5. 2021 o godz. 15.00 w sali obrzędów pogrzebowych
w Jabłonkowie. Żona Renata i siostra Halina.
GŁ-305

Z wielkim bólem i smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci długo-
letniego fotografa „Zwrotu” i pracownika Zarządu Głównego PZKO
WIESŁAWA PRZECZKA
Jego odejście jest ogromną stratą dla naszych czytelników i dla całego
społeczeństwa. Rodzinie składamy szczerze wyrazy współczucia.
Redakcja „Zwrotu” i Zarząd Główny PZKO.
GŁ-302

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o odej-
ściu naszego druha i przyjaciela
śp. WIESŁAWA PRZECZKA
Składamy szczerze wyrazy współczucia Jego najbliż-
szym.
Członkowie Zaolziańskiego Towarzystwa Fotograficz-
nego.
GŁ-303

Wyrazy głębokiego współczucia i życzenia sił do przetrwania tych cięż-
kich chwil ostatniego pożegnania siostrze Halinie z powodu zgonu Brata
śp. WIESŁAWA PRZECZKA
przesyłają byłe członkinie redakcji i Rady Redakcyjnej „Ogniwa”.
HŻ i EK.
GŁ-306

Wyrazy głębokiego współczucia dla najbliższych
śp. WIESŁAWA PRZECZKA
byłego pracownika naszej redakcji
składają byli i obecni pracownicy „Głosu”.
GŁ-309

Zaskoczyła nas i zasmuciła wiadomość o nagłej i przedwczesnej śmier-
ci znanego fotografa
WIESŁAWA PRZECZKA
który przez wiele lat rejestrował wydarzenia na scenie Teatru Cieszyń-
skiego i poza nią. Wyrazy współczucia dla najbliższych.
Dyrekcja Teatru Cieszyńskiego i Scena Polska.
GŁ-307

*Na zdjęciach potrafiłeś wspaniale zatrzymać każdy życiowy moment.
Wiesiu, bardzo nam Ciebie będzie brakowało.*
Wyrazy głębokiego współczucia Żonie Reni i Rodzinie
śp. WIESŁAWA PRZECZKA
składają redakcje „Jutrzenki” i „Ogniwa” oraz Centrum Pedagogiczne
w Czeskim Cieszynie.
GŁ-301

PROGRAM TV

WTOREK 18 MAJA

TVC 1
5.59 Studio 6 **9.00** Wezwijcie położ-
ną (s.) **10.10** Śladami gwiazd **10.30**
List do ciebie **11.30** AZ kwiz **12.00**
Południowe wiadomości **12.30** Sama
w domu **14.00** Wszystko, co lubię
14.30 Pidżama **14.50** Wszystko-par-
ty **15.40** Wezwijcie położną (s.) **16.45**
Podróżomania **17.15** AZ kwiz **17.40**
Czarne owce **18.00** Wiadomości re-
gionalne **18.25** Gdzie jest mój dom?
18.55 Prognoza pogody, wiadomości,
sport **20.10** Posterunkowy Topinka
(s.) **21.00** Czarni baronowie (s.) **21.55**
Marta i Věra (s.) **22.55** Komicy na
piątkę **23.50** Kryminolog (s.) **0.50** AZ
kwiz.

TVC 2
5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne
przedszkole **9.00** Cudowna plane-
ta **9.55** Egipt: Upadek Starej Rzeszy
10.40 Serengeti **11.40** Święci i świad-
kowie **11.55** Nie poddawaj się plus
12.20 Nie poddawaj się **12.50** Świad-
kowie czasu **13.20** Ostatnie tajemnice
trzeciej rzeszy **14.10** Wielka wojna
15.05 Era robotów **16.00** Królestwo
natury **16.30** Tajemnice migracji
w naturze **17.25** Jawa **18.15** Po Cze-
chach nie tylko śladami sportu **18.45**
Wieczorynka **19.00** Na rowerze **19.15**
Magazyn religijny **19.50** Wiadomości
w czeskim j. migowym **20.00** Słynne
bitwy II wojny światowej **21.00** Euro-
vision Song Contest 2021 **23.15** Para-
noje III rzeszy **0.10** Grantchester (s.)
1.00 Hassel (s.).

NOVA
5.55 Śniadanie z TV Nova **8.55** Uli-
ca (s.) **9.55** Spece (s.) **11.00** Co o tym
sądzą Czesi **12.00** Południowe wia-
domości **12.30** Krok za krokiem (s.)
12.50 Przychodnia w różanym ogro-
dzie (s.) **14.05** Castle (s.) **15.00** Dr
House (s.) **16.57** Popołudniowe wia-
domości **17.30** Co o tym sądzą Czesi
18.30 Ulica (s.) **19.30** Wiadomości,
sport, pogoda **20.20** Anatomia ży-
cia (s.) **21.30** Misja nowy dom **22.45**
Weekend **23.45** Dr House (s.) **1.30**
Castle (s.).

PRIMA
6.15 Astro Boy (s. anim.) **7.00** Nowy
dzień **8.05** M.A.S.H. (s.) **8.45** Pielę-
gniarki (s.) **10.10** Album rodzinny
(film) **12.00** Strażnik Teksasu (s.)
12.55 Policja Hamburg (s.) **14.55**
Agenci NCIS (s.) **15.55** Policja w akcji
16.55 Wiadomości kryminalne **17.15**
Like House **17.50** Nakryto do stołu!
18.55 Wiadomości, pogoda **19.55**
Showtime **20.15** Slunečná (s.) **21.40** 7
przypadków Honzy Dědka **22.55** Szef
grilluje **23.30** Like House **0.05** Policja
w akcji **1.05** Agenci NCIS (s.).

ŚRODA 19 MAJA

TVC 1
5.59 Studio 6 **9.00** Wezwijcie położną
(s.) **10.00** Uśmiechy Ivy Janžurovej
10.40 Posterunkowy Topinka (s.)
11.30 AZ kwiz **12.00** Południowe wia-
domości **12.30** Sama w domu **14.00**
Morderca ukrywa twarz (film) **15.35**
Wezwijcie położną (s.) **16.40** Podró-
żomania **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne
owce **18.00** Wiadomości regionalne
18.25 Gdzie jest mój dom? **18.55** Pro-
gnoza pogody, wiadomości, sport
20.10 Panoptikum miasta Pragi (s.)
21.15 Hercule Poirot (s.) **22.45** Nie-
zwykle losy **23.40** Sprawy detektyw
Murdocha (s.).

TVC 2
5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne
przedszkole **9.00** Najwspanialsze
zjawiska naturalne **9.55** Tajemnice
migracji w naturze **10.50** Paranoje
III rzeszy **11.55** Wśród wilków **12.20**
Nasza wieś **12.45** Folklorika **13.15**
Magazyn chrześcijański **13.45** Przez
kraj Czyngis-chana **14.25** Przez ucho
igielne **14.55** Tubylcy, zwierzęta i ja
15.45 Telewizyjny klub niesłyszących
16.15 Armia z terakoty **17.05** Dyna-
stia Windsorów **17.50** Ataturk **18.45**
Wieczorynka **18.55** Babel **19.20** Ka-
walek drewna **19.50** Wiadomości w
czeskim j. migowym **20.00** Z kucha-
rzem dookoła świata **21.05** Podróż po
indyjskiej Dharamsali **21.35** Legendy
czeskiej piłki nożnej **22.00** Lotnicze
katastrofy **22.45** Gommorra (s.) **23.35**
Ku Klux Klan.

POLECAMY

• Słynne bitwy II wojny światowej
Wtorek 18 maja,
godz. 20.00
TVC 2

• Ku Klux Klan
Środa 19 maja,
godz. 23.35
TVC 2

• Podróż po indyjskiej Dharamsali
Czwartek 20 maja,
godz. 18.15
TVC 2

NOVA
5.55 Śniadanie z TV Nova **8.55** Ulica
(s.) **9.55** Anatomia życia (s.) **11.00** Co
o tym sądzą Czesi **12.00** Południo-
we wiadomości, sport, pogoda **12.30**
Krok za krokiem (s.) **12.50** Przychod-
nia w różanym ogrodzie (s.) **14.05** Ca-
stle (s.) **15.00** Dr House (s.) **16.57** Po-
południowe wiadomości **17.30** Co o
tym sądzą Czesi **18.30** Ulica (s.) **19.30**

Wiadomości, sport, pogoda **20.20**
Tajemniczy szef **21.35** Zamienimy się
żonami **22.55** Agenci NCIS (s.) **23.50**
Dr House (s.) **1.30** Castle (s.).
PRIMA
6.15 Astro Boy (s. anim.) **7.00** Nowy
dzień **8.05** M.A.S.H. (s.) **8.45** Slunečná
(s.) **10.15** Rodzinny album (film)
12.00 Strażnik Teksasu (s.) **13.00**
Policja Hamburg (s.) **15.00** Agenci
NCIS (s.) **15.55** Policja w akcji **16.55**
Wiadomości kryminalne **17.15** Like
House **17.50** Nakryto do stołu! **18.55**
Wiadomości, pogoda **19.55** Showti-
me **20.15** Pielęgniarki (s.) **21.35** Show
Jana Krausa **22.45** Einstein – sprawy
nieznośnego geniusza (s.) **23.55** Like
House **0.30** Policja w akcji.

CZWARTEK 20 MAJA

TVC 1
5.59 Studio 6 **9.00** Wezwijcie położną
(s.) **10.00** Panoptikum miasta Pragi
(s.) **11.05** Wszystko, co lubię **11.30** AZ
kwiz **12.00** Południowe wiadomo-
ści **12.30** Sama w domu **14.00** Kiedy
chłopaki trzymają się razem (film)
14.45 Zawodowcy (s.) **15.40** Wezwij-
cie położną (s.) **16.45** Wszystko, co lu-
bię **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce
18.00 Wiadomości regionalne **18.25**
Gdzie jest mój dom? **18.55** Progno-
za pogody, wiadomości, sport **20.10**
Posterunkowy Topinka (film) **21.00**
Gejzer **21.35** Pr. dyskusyjny **22.30** Na
tropie **22.55** Rocco Schiavone (s.) **0.35**
AZ kwiz.

TVC 2
5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne
przedszkole **9.00** Niesamowity świat
młodych **9.45** Jawa **10.40** Dynastia
Windsorów **11.20** Z wizytą u sąsiadów
12.10 Samoloty myśliwskie **13.00** Ko-
biety III rzeszy **13.55** Podwójne życie
pewnej partii **14.45** Słynne bitwy II
wojny światowej **15.40** Europa dziś
16.05 Design **16.35** Przez kraj Czy-
ngis-chana **17.20** Mały mnich **17.45**
Legendy czeskiej piłki nożnej **18.15**
Podróż po indyjskiej Dharamsali
18.45 Wieczorynka **18.55** Przygody
nauki i techniki **19.20** Wierchołki
gór z V. Čechem **19.50** Wiadomości
w czeskim j. migowym **20.00** Kamera w
podróży **21.00** Eurovision Song Con-
test 2021 **23.15** Co złapiesz w życie
(film) **0.55** Queer **1.25** Bodyguard (s.).

NOVA
5.55 Śniadanie z TV Nova **8.45** Uli-
ca (s.) **9.45** Zamienimy się żonami
11.00 Co o tym sądzą Czesi **12.00**
Południowe wiadomości **12.30** Krok
za krokiem (s.) **12.50** Przychodnia w
różanym ogrodzie (s.) **14.05** Castle (s.)
15.00 Dr House (s.) **16.57** Popołudnio-
we wiadomości **17.30** Co o tym sądzą
Czesi **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomo-
ści, sport, pogoda **20.20** Przychodnia
w różanym ogrodzie (s.) **21.45** Doku-
ment o serialu „Przychodnia w róża-
nym ogrodzie” **22.40** Gwiazdne życie
23.15 Dr House (s.) **1.05** Castle (s.).

PRIMA
6.15 Astro Boy (s. anim.) **7.00** Nowy
dzień **8.05** M.A.S.H. (s.) **8.45** Pielę-
gniarki (s.) **10.05** Wiadomość z Wiet-
namu (film) **11.55** Strażnik Teksasu
(s.) **12.55** Policja Hamburg (s.) **14.55**
Agenci NCIS (s.) **15.55** Policja w akcji
16.55 Wiadomości kryminalne **17.15**
Like House **17.50** Nakryto do stołu!
18.55 Wiadomości, pogoda **19.55**
Showtime **20.15** Slunečná (s.) **21.35**
Mroczny Kraj (s.) **22.55** Glina (s.) **0.10**
Like House **0.50** Policja w akcji.

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Poziomo i pionowo jednakowo:

- 1. jednostka używana w lotnictwie do wyrażania prędkości samolotów
- 2. druczek upoważniający do odbioru paczki
- 3. miasto w Mongolii, na szlaku Kolei Transmongolskiej
- 4. „góra” po czesku

Wyrazy trudne lub mniej znane: CZOJR

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Poziomo i pionowo jednakowo:

- 1. cienki placek spożywany przez wyznawców judaizmu podczas święta Paschy
- 2. jego imię i nazwisko na stronie tytułowej książki
- 3. film z Sylwestrem Stallone lub „kobra” po angielsku
- 4. gorączkrewisty rumak czystej krwi lub mieszkaniec Afryki Północnej

Wyrazy trudne lub mniej znane: MACA

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

KWADRAT MAGICZNY

Rozwiązaniem kwadratu magicznego jest nazwa miasta w województwie podlaskim, położonego na Mazowszu. To miasto królewskie Korony Królestwa Polskiego prawa miejskie uzyskało w 1425 roku...

- 1. ciemny składnik wyrobów czekoladowych
- 2. drobne ogłoszenie w prasie, notka
- 3. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (polskie miasto)
- 4. Lina Mazhar..., była Minister Turystyki i Starożytności Jordanii
- 5. bardzo ważna..., czyli VIP

Wyrazy trudne lub mniej znane: ANNAB

	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

ROZSYPAANE SŁOWA

Nazwy sześciu dawnych zawodów podzielono na sylaby – każdą na dwie. Aby je ułożyć, należy skorzystać ze wszystkich podanych niżej sylab.
UWAGA: Każdej sylaby można użyć tylko raz!

CERZ ZNA NERZ MIN
CHOR CERZ CIARZ GARN
CARZ PŁAT SNY DRU

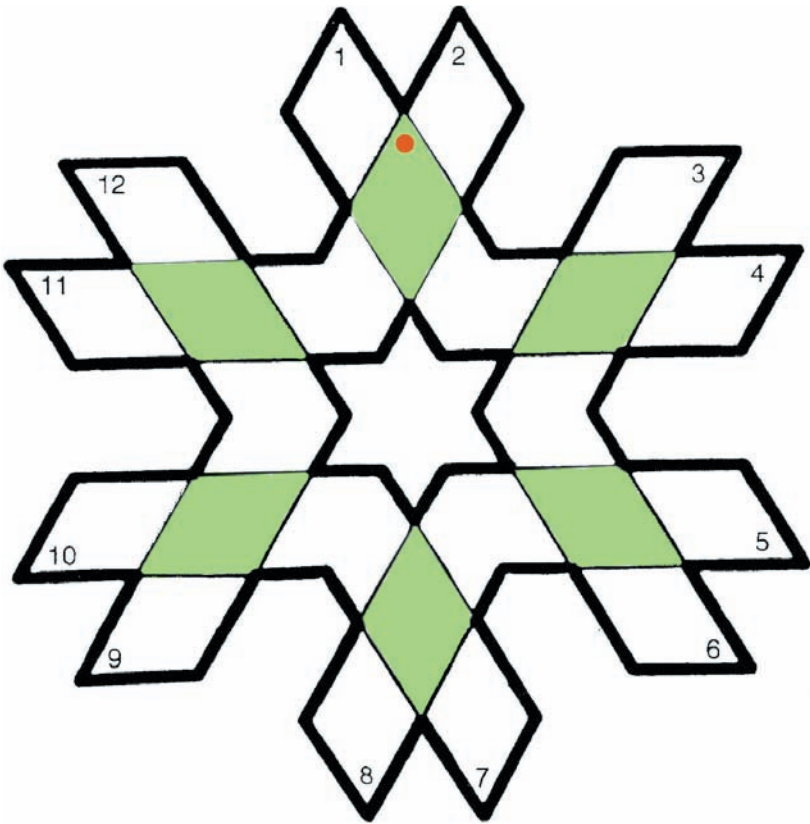
- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____
- 4. _____
- 5. _____
- 6. _____

LOGOGRYF ŁAMANY

Rozwiązaniem logogryfu jest określenie sezonowego schroniska dla pasterzy, myśliwych i drwali...

- 1.-4. człowiek teatru lub filmu
- 3.-6. australijski ssak żywiący się liśćmi eukaliptusa
- 5.-8. ...Presley, król rock and rolla
- 7.-10. imię lwa z bajki Disneya
- 9.-12. dzieło malarskie
- 11.-2. rzeczny statek towarowy

Wyrazy trudne lub mniej znane: SIMBA

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka.
Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 4 czerwca 2021 r. Nagrodę z 4 maja otrzymuje **Maria Wybraniec z Czeskiego Cieszyina-Żukowa Górnego**. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie krzyżówki sylabowej z 4 maja:
A. GROTA **B.** DASZEK/RASA **C.** TAMA/GALON **D.** RAFA
1. DATA 2. GROSZEK/MARA 3. TARA/GAFA 4. SALON
Rozwiązanie arytmografu z 4 maja:
WIELKIE TALENTY DOJRZEWAJĄ POWOLI
Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 27 kwietnia:
1. KRET 2. RZĘSA 3. ESTER 4. TARŚ
Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 27 kwietnia:
1. FLIS 2. LINKA 3. IKONA 4. SAAB
Rozwiązanie logogryfu łukowego z 27 kwietnia: KIERACIE